

Ψυχοδιαγνωστικά Μέσα

Ενότητα 7: Αξιολόγηση προσωπικότητας

Βασιλική Γιαννούλη
Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Stanford Binet [5η] (2003)

- ---η χρήση των κλιμάκων του Wechsler έχει ατονήσει τη δημοτικότητα του Stanford Binet
- ---οι σύγχρονες παραλλαγές καταχωρούν τα ερωτήματα σε υποδοκιμασίες με βάση το περιεχόμενό τους και εκφράζουν την απόδοση σε τιμές IQ
- ---η 5η έκδοση (2003) αξιολογεί 2-85 ετών & έχουμε γενικό δείκτη νοημοσύνης –δέκα υποδοκιμασίες με ΜΟ το 10 και τυπική απόκλιση το 3
- ---υπάρχουν και άλλες τιμές όπως = δείκτης συνοπτικής μπαταρίας, λεκτικός δείκτης νοημοσύνης, μη λεκτικός δείκτης νοημοσύνης (όλες οι σύνθετες τιμές έχουν μέσο όρο 100 και τυπική απόκλιση 15)

Stanford Binet [5η] (2003)

- ---αξιολογεί πέντε παράγοντες γνωστικής ικανότητας = ρέουσα λογική, γνώσεις, ποσοτική επεξεργασία, οπτικοχωρική επεξεργασία, μνήμη εργασίας
- ---η κατασκευή του SB5 = διήρκτησε 7 χρόνια σε δείγμα 4.800 ατόμων 30 διαφορετικών ηλικιακών ομάδων από 50 πολιτείες (βασισμένο σε δημογραφικό δείγμα του 2000)
- ---η εγκυρότητα του ελέγχθηκε σε σχέση με το SB4thE, WPPSI-R, WISC-IV, WAIS-IV –Woodcock-Johnson III (τεστ επίτευξης) & Wechsler I Achievement test
- ---χρειάζεται 15-75 λεπτά χορήγησης & ο υπολογισμός του γενικού δείκτη νοημοσύνης και της συνοπτικής μπαταρίας είναι 15-20 λεπτά

Stanford Binet [5η] (2003)

Παράγοντες	Μη λεκτικές	Λεκτικές κλίμακες
Ποσοτική λογική	μη λεκτική ποσοτική λογική (σε δραστηριότητες)	Ποσοτική λογική (σε δραστηριότητες)
Οπτικοχωρική επεξεργασία	Μη λεκτική ΟΧΕ <u>Δραστηριότητες</u> = σχεδιασμός πλαισίου & σχεδιασμός μοτίβου	Λεκτική ΟΧΕ = <u>δραστηριότητες</u> = στάση & κατεύθυνση
Μνήμη εργασίας	Καθυστερημένη αντίδραση & εύρος αντίδρασης	Μνήμη προτάσεων & τελευταία λέξη

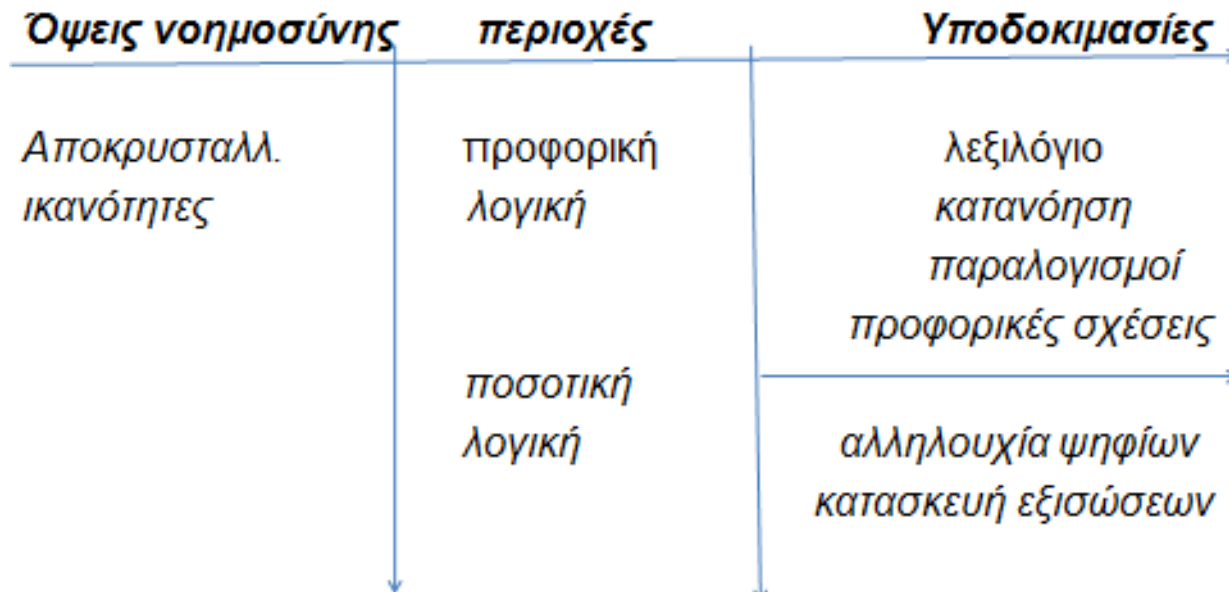
Stanford Binet [5η] (2003)

Παράγοντες Ρέουσα λογική	Μη λεκτικές Μη λεκτική ρέουσα λογική = <u>δραστηριότητες</u> αλληλουχία αντικειμένων μήτρες	Λεκτικές κλίμακες Λεκτική ρέουσα λογική = <u>δραστηριότητες</u> = πρώιμη λογική, Μη λογικές εκφράσεις, Λεκτικές αναλογίες
Γνώσεις	Μη λεκτικές γνώσεις <u>δραστηριότητες</u> = διαδικαστικές γνώσεις, παραλογισμοί εικόνων	Λεκτικές γνώσεις <u>Δραστηριότητες</u> = λεξιλόγιο

Stanford Binet (SB4, Thorndike, Hagen & Sattler 1986)

Stanford Binet (SB4, Thorndike, Hagen & Sattler 1986)

---4η έκδοση – [2 έως την ενηλικίωση] - αποτελείται από **15 υποδοκιμασίες** οι οποίες αξιολογούν 4 περιοχές νοητικής λειτουργίας = (προφορική λογική, αφηρημένη οπτική λογική, ποσοτική λογική, ΒΜ)

Stanford Binet

Stanford Binet		
Όψεις νοημοσύνης Ρευστές Αναλυτικές ικανότητες	περιοχές λογική οπτική (αφηρημένη)	υποδοκιμασίες μοντέλο ανάλυσης αντιγραφή μήτρες δίπλωμα & κόψιμο χαρτιού
μνήμη	BM	μνήμη χανδρών μνήμη προτάσεων μνήμη ψηφίων μνήμη αντικειμένων

Stanford Binet

Stanford Binet

1. Γενική νοητική ικανότητα

Stanford Binet

- ---χρησιμοποιεί το λεξιλόγιο σαν ένα κατευθυντήριο τεστ προκειμένου να προσδιορισθεί το επίπεδο εισόδου των υπολοίπων δοκιμασιών
- ---το βασικό επίπεδο είναι εκείνο που ο εξεταζόμενος είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα απαντήσει σωστά σε όλα τα ερωτήματα - εντοπίζεται όταν ο εξεταζόμενος απαντά & στα 4 ερωτήματα σε δύο συνεχόμενα επίπεδα -σε ορισμένες περιπτώσεις ο εξεταστής θα πρέπει να επιστρέψει στο επίπεδο εισόδου προκειμένου να εντοπίσει το βασικό επίπεδο
- ---η εξέταση διακόπτεται όταν ο εξεταζόμενος αποτύχει απο τα τέσσερα ερωτήματα σε τρία σε δύο συνεχόμενα επίπεδα

Stanford Binet

- ---οι ακατέργαστες τιμές σε κάθε υποδοκιμασία μετατρέπονται για κάθε ηλικιακή ομάδα σε τυπικές τιμές με MO 50 & τυπική απόκλιση 8
- ---οι ακατέργαστες τιμές σε κάθε περιοχή οι οποίες αποτελούν το άθροισμα των τριών από τα 4 τεστ που απαρτίζουν την περιοχή, μετατρέπονται σε τυπικές τιμές με μέσο όρο 100 & τυπική απόκλιση 16.
- ---περιέχει σημαντικό αριθμό εύκολων ερωτημάτων & δίνει ακριβή εικόνα για παιδιά που λειτουργούν σε χαμηλά επίπεδα νοημοσύνης
- ---η γενική σύνθετη τιμή αποτελείται από το άθροισμα των τιμών των 4 περιοχών – μετατρέπεται σε τυπική τιμή με MO 100 και τυπική απόκλιση 16

Stanford Binet

- ----πρόβλημα του SB4 είναι η ανομοιογένεια στις σύνθετες τιμές -οι υψηλότερες ή οι χαμηλότερες πιθανές τιμές αυξομειώνονται σημαντικά κατά μήκος των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων π.χ. η Υ πιθανή Τ για 2-12 είναι 164 & μετά το 12ος έτος το plafon=149
- -----το μειονέκτημα = έλλειψη συγκρίσιμων υποδοκιμασίων για όλες τις ηλικίες – τα μικρά παιδιά απαντούν σε διαφορετικές υποδοκιμασίες από τα μεγαλύτερα παιδιά

Kaufman Assessment Battery for Children (K-ABC) 1992

- Είναι συνδυασμός τεστ νοημοσύνης & επίτευξης
- ---αρκετά πρωτοποριακό με τα εξής χαρακτηριστικά =
- ---οι τυπικές τιμές για την νοημοσύνη & την επίτευξη προέρχονται από το ίδιο δείγμα
- ---έχουμε ενσωμάτωση της σύγχρονης θεωρίας της νοημοσύνης – για διαδοχικές και όχι ταυτόχρονες νοητικές επεξεργασίες
- --- έχουμε εφαρμογή πολύπλοκων τεχνικών για την επιλογή των ερωτημάτων
- ---χρήση εντυπωσιακών, πρωτοποριακών & ελκυστικών ερεθισμάτων
- ---καλύπτει τις ηλικίες 2,6-12,5
- ---οι 10 υποδοκιμασίες αποτελούν το Σύνθετο της Νοητικής Επεξεργασίας με MO 100 & τυπική απόκλιση 15

---ΟΙ ΥΠΌΛΟΙΠΕΣ 6 ΑΠΑΡΤΪΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΛΪΜΑΚΑ ΤΗΣ ΕΠΪΤΕΥΞΗΣ

- υποδοκιμασίες του K-ABC
- κλίμακα διαδοχικής επεξεργασίας = απαιτούν διαδοχική ή χρονική ταξινόμηση λεκτικού αριθμητικού ή οπτικοαντιληπτικού περιεχομένου (τα παιδιά με ΥΒ σε αυτή τη κλίμακα συνήθως μαθαίνουν αποτελεσματικότερα όταν οι πληροφορίες τους παραχωρούνται με μια διαδοχική σειρά)
- κινήσεις χεριών, μνήμη ψηφίων, αλληλουχία λέξεων
- κλίμακα ταυτόχρονης επεξεργασίας = απαιτούν σύνθεση και οργάνωση ένα οπτικού αντιληπτικού ή χωρικού περιεχομένου με ένα άμεσο και ολοκληρωμένο τρόπο
- μαγικό παράθυρο, αναγνώριση προσώπου, κλείσιμο Gestalt, τρίγωνα, αναλογίες μητρών, χωρική μνήμη, αλληλουχία φωτογραφιών
- κλίμακα επίτευξης = λεξιλόγιο έκφρασης, αριθμητική, αινίγματα, ανάγνωση/αποκωδικοποίηση, ανάγνωση/κατανόηση

Χωρίς Τίτλο

- ---έχει ικανοποιητική αξιοπιστία ενώ οι μελέτες για την
- εγκυρότητα παρουσιάζουν μια σύνθετη εικόνα = οι
- κριτικοί αναγνωρίζουν ότι είναι ένα καλό εργαλείο
- αξιολόγησης της γενικής νοημοσύνης αλλά
- αμφιβάλλουν εάν η διαφοροποίηση μεταξύ της
- διαδοχικής & αυτόχρονης επεξεργασίας αποτελεί τη
- βάση για την κατανόηση της απόδοσης στο τεστ
- ---επιπλέον για τις 6 υποδοκιμασίες της επίτευξης
- διατυπώθηκε ότι ελέγχουν κυρίως γνώσεις που
- αποκτήθηκαν μετά από ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό
- Πρόγραμμα το οποίο ???

Differential Ability Scales

- (DAS) = προήρθε από το (BAS) αλλά αναπροσαρμόστηκε & σταθμίστηκε στην Αμερική ως DAS (1990) - (2,6 έως 17.11) – (Elliot 1990)
- --- βασίστηκε στο ιεραρχικό εξελεγκτικό μοντέλο γνωστικών ικανοτήτων – με τρία επίπεδα
- --- α) η γενική εννοιολογική ικανότητα , β) το επίπεδο γενικών λεκτικών & μη λεκτικών ικανοτήτων – γ) το χαμηλότερο επίπεδο των μεμονωμένων συγκεκριμένων λεκτικών & μη λεκτικών ικανοτήτων
- --- αποτελείται από 17 γνωστικές υποδοκιμασίες & 3 υποδοκιμασίες επίτευξης - η ηλικία & η ικανότητα του παιδιού προσδιορίζει ακριβώς ποιές υποδοκιμασίες θα του χορηγηθούν

Γεώργας 1971 –Georgas

- ---1ο σταθμισμένο τεστ για την αξιολόγηση της νοημοσύνης παιδιών ηλικίας 6-12 στην Ελλάδα
- ---αποτελείται από 4 κλίμακες =
- Λεξιλόγιο =κλίμακα λεξιλογίου με δύο μορφές A+B αξιολογεί την γνώση εννοιών, την εκφραστική ικανότητα, την αφαιρετική σκέψη ως ενδείξεις της γνωστικής και νοητικής ανάπτυξης
- Τεστ οπτικοκινητικής αντίληψης του Beery=αντιγραφή 24 σχημάτων αξιολόγηση τη νευροψυχολογικής ωριμότητας & ΟΚΣ
- Προοδευτικοί τύποι του raven =60 προβλήματα
- Σχέδιο άνδρα-γυναίκα των Goodenough & Harris =ανάλογα με το παιδικό σχέδιο γίνεται αξιολόγηση νευρολογικής ψυχοκοινωνικής ανάπτυξης ωριμότητας

Ομαδικά τεστ νοητικών ικανοτήτων

- ---Cognitive Abilities T (Thorndike & Hagan 1993)
- αποτελεσματική σύγχρονη μπαταρία αξιολόγησης σχολικής ικανότητας -
- --η βασική μπαταρία καλύπτει τη βαθμίδα απο το νηπιαγωγείο έως την τρίτη τάξη του δημοτικού
- --η πολυεπίπεδη μπαταρία καλύπτει τις βαθμίδες απο την Τρίτη δημοτικού έως την Τρίτη Λυκείου
- Λεκτική Μπαταρία
- λεκτική ταξινόμηση, συμπλήρωση προτάσεων, λεκτικές αναλογίες
- Ποσοτική Μπαταρία
- ποσοτικές σχέσεις, σειρά αριθμών, κατασκευή εξισώσεων
- Μη Λεκτική Μπαταρία
- ταξινόμηση σχημάτων, αναλογίες σχημάτων, ανάλυση σχημάτων

Διαπολιτισμικά τεστ

- -κατασκευάστηκαν προκειμένου να καλύψουν τις
- ανάγκες ατόμων με προβλήματα στη γλώσσα
- RAVEN'S Progressive Matrices (RPM) -1986
- ---το τεστ αυτό είναι ένα τεστ επαγωγικής λογικής που βασίζεται στην αναγνώριση γεωμετρικών σχημάτων
- [ο εξεταζόμενος πρέπει να αναγνωρίσει ένα επανεμφανιζόμενο σχήμα ή τη σχέση μεταξύ των σχημάτων που περιέχονται σε μια μήτρα 3X3]
- ---τα ερωτήματα εμφανίζονται με βάση το βαθμό δυσκολίας τους
- ---έχει 3 παραλλαγές

Διαπολιτισμικά

- A) Coloured Progressive Matrices = αποτελείται από 36 ερωτήματα & απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 5-11 χρόνων
- B) Standard Progressive Matrices = αποτελείται από 60 ερωτήματα & θεωρείται πιο κατάλληλο για ενήλικες
- Γ) Advanced Progressive Matrices = χορηγείται μόνο σε άτομα υψηλού νοητικού επιπέδου
- - Standard Progressive Matrices σταθμίστηκε σε δείγμα 3250 παιδιών ηλικίας 6-16 ετών από περιοχές Βρετανίας –οι συντελεστές αξιοπιστίας είναι γύρω .86 εμφανίζονται χαμηλότεροι σε νεότερα άτομα

Διαπολιτισμικά

- --οι παραγοντικές αναλύσεις του Coloured Progressive Matrices αποκάλυψαν την ύπαρξη τριών παραγόντων
- Παράγοντας I = δύσκολα ερωτήματα αποτελούν την αφηρημένη λογική & μπορούν να ονομασθούν «κλείσιμο»
- Παράγοντας II = «συμπλήρωση σχήματος μέσα από την αναγνώριση & το κλείσιμο»
- Παράγοντας III = αποτελείται από ευκολότερα ερωτήματα καλύπτουν διαφορετικές νοητικές λειτουργίες
- ---έχει υψηλούς συντελεστές αξιοπιστίας

Διαπολιτισμικά

- ---Advanced Progressive Matrices =διασπάται σε δύο παράγοντες που εμφανίζουν διαφορετικά προγνωστικά εγκυρότητας
- 1 Παράγοντας αποτελείται από ερωτήματα των οποίων η λύση εντοπίζεται στην πρόσθεση ή στην αφαίρεση σχημάτων (αξιολογεί την ταχεία λήψη απόφασης & την αντίληψη καταστάσεων όπου έχει σημασία η σχέση του μέρους – συνόλου)
- 2 Παράγοντας αποτελείται από ερωτήματα όπου η επίλυση τους βασίζεται στην αντιληπτική ικανότητα εξέλιξης ενός σχήματος (μηχανική ικανότητα –νοητική περιστροφή)
- ---γενικά έχει καλύτερες συσχετίσεις εγκυρότητας με τις πρακτικές δοκιμασίες του WISC

Διαπολιτισμικά

- ---επίσης έχουμε την κατασκευή SPM* (2009) = γιατί παρατηρήθηκε ότι οι τιμές στο SPM αυξήθηκαν με το πέρασμα του χρόνου
- ---εμπεριέχει 5 ενότητες με 12 ασκήσεις/μήτρες η κάθε μία
- ---ο βαθμός δυσκολίας αυξάνεται σταδιακά
- ---και γενικά το SPM =θεωρείται ο καλύτερος δείκτης γενικής νοημοσύνης -&- εγκυρότατο εργαλείο διαπολιτισμικής προσέγγισης και αξιολόγησης αυτής

Διαπολιτισμικά

- Universal Nonverbal Intelligence Test (Bracken & McCallum, 1997)= σύγχρονο απελευθερωμένο γλωσσικά εργαλείο για τα άτομα ηλικίας από 5 έως 18 χρονών – η χορήγηση του γίνεται εξ' ολοκλήρου με μη λεκτικό τρόπο (χειρονομίες, παντομίμα, επίδειξη)
- ---αξιολογεί νοημοσύνη σύμφωνα με δύο γνωστικές λειτουργίες = μνήμη & λογική (τόσο η μνήμη όσο και η λογική είναι δύο σημαντικές έννοιες που συναντάμε στο θεωρητικό μοντέλο της ρευστής & της αποκρυσταλλωμένης νοημοσύνης)
- ---οι δύο λειτουργίες οργανώνονται με δύο τρόπους με το συμβολικό & το μη συμβολικό

Διαπολιτισμικά

- ---η συμβολική οργάνωση εξαρτάται από το λόγο & απαιτεί τη χρήση χειροπιαστών & αφηρημένων συμβόλων προκειμένου το άτομο να αντιληφθεί το περιβάλλον
- ---η μη συμβολική οργάνωση είναι ανεξάρτητη από σύμβολα και βρίσκεται πλησιέστερα στις αποκρυσταλλωμένες νοητικές ικανότητες
- ---οι έξι υποδοκιμασίες χωρίζονται σε 3 υποδοκιμασίες μνήμης (μνήμη αντικειμένων, συμβολική μνήμη, χωρική μνήμη) και σε 3 υποδοκιμασίες της λογικής (κατασκευές με κύβους, τους λαβύρινθους & την αναλογική λογική)

Μέτρηση πολλαπλών Δεξιοτήτων

- --το γεγονός ότι παρουσιάστηκε μια συστηματική αναγνώριση της ατομικής διακύμανσης στην απόδοση των τεστ νοημοσύνης (λόγου του τρόπου δημιουργίας της πλειοψηφίας των τεστ)
- --το γεγονός ότι τα τεστ γενικής νοημοσύνης δεν είναι στην πραγματικότητα τόσο γενικά
- ---το γεγονός ότι είχαμε ανάπτυξη του επαγγελματικού προσανατολισμού με ανάγκη επίλογής & ταξινόμησης ατόμων στον εργασιακό χώρο
- οδήγησε
- στην δημιουργία τεστ πολλαπλών δεξιοτήτων μετρώντας ειδικές δεξιότητες όπως μηχανική, μουσική, γραφική δεξιότητα

Differential Aptitude test

- Το DAT εκδόθηκε με την τελική του μορφή το 1992 –
- χρησιμοποιείται τόσο στην συμβουλευτική νέων όσο και
- στην επιλογή των εργαζομένων
- ----αποτελείται από οκτώ ανεξάρτητα τεστ---
- Προφορική λογική
- Αριθμητική Ικανότητα
- Αφηρημένη Λογική
- Ταχύτητα γραφής & Ακρίβεια
- Μηχανική Λογική
- Σχέσεις Χώρου
- Ορθογραφία Χρήση Γλώσσας

Τεστ Επίτευξης

- ---διαδεδομένο είδος ψυχολογικών τεστ---
- ---μετρούν την επίτευξη δεξιοτήτων οι οποίες καλλιεργήθηκαν στο σχολείο μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα – τα τεστ επίτευξης διαφέρουν ως προς την ειδικότητα/είδος τους ωστόσο εξυπηρετούν έναν κοινό σκοπό τη μέτρηση ικανοτήτων σε ένα συγκεκριμένο τομέα
- διαφορές
- ---τεστ ικανοτήτων =συγκεντρώνουν ένα ευρύ φάσμα πολλαπλών ικανοτήτων προκειμένου να αξιολογήσουν το γενικό νοητικό επίπεδο
- ---τεστ δεξιοτήτων=μετρούν ομοιογενείς παραμέτρους μιας ικανότητας & συχνά χρησιμοποιούνται στην πρόγνωση της απόδοσης -

Τεστ Επίτευξης =

- ---αξιολογούν την παρούσα επίδοση ικανοτήτων ιδιαίτερα σε σχέση με τις ακαδημαϊκές επιδόσεις & τα εκπαιδευτικά προγράμματα (π.χ. εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας)
- ---μπορεί να είναι ατομικά ή ομαδικά ή χωρίζονται =
- ---σε τεστ που έχουν σχέση με την τυπική ομάδα (διευκολύνουν τη μετατροπή των τιμών σε εκατοστημόρια, τυπικές τιμές)
- ---σε τεστ που έχουν σχέση με ένα κριτήριο (επιτρέπουν την ερμηνεία των αποτελεσμάτων σε σχέση με το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο το οποίο κατέχει ο εξεταζόμενος)
- ---τα τεστ επίτευξης =περιλαμβάνουν την αναγνώριση παιδιών & ενηλίκων με ειδικές ΜΔ

Τεστ επίτευξης

- ---τα αποτελέσματα των τεστ βοηθούν γονείς να αναγνωρίσουν τα δυνατά σημεία των παιδιών
- ---εντοπίζονται συστηματικές ακαδημαϊκές ανεπάρκειες σε ένα σύνολο παιδιών & μπορεί να γίνουν αφορμή για την επανεξέταση του τρόπου διδασκαλίας ή του εκπαιδευτικού προγράμματος & τη δημιουργία νέων ακαδημαϊκών στόχων
- ---βοηθούν στην προσαρμογή του τρόπου διδασκαλίας στις ατομικές ανάγκες των παιδιών

Ομαδικά τεστ επίτευξης

- Τα τεστ που εμπειριέχονται σε αυτήν την κατηγορία έχουν ορισμένα κοινά γνωρίσματα =
- αποτελούνται από πολυεπίπεδες συστοιχίες τεστ οι οποίες περιλαμβάνουν αντίστοιχες υποδοκιμασίες για διαφορετικές τάξεις του Δημοτικού σχολείου, του Γυμνασίου & Λυκείου
- Πλεονεκτήματα αυτών
- Α) οι τιμές του εξεταζόμενου μπορούν να συγκριθούν ως προς το τυπικό δείγμα ενώ η πρόοδος του μαθητή από τη μια τάξη στην επόμενη μπορεί να ελεγχθεί με μια κλίμακα
- Β) η ταυτόχρονη δημιουργία τυπικών ομάδων με ένα τεστ ικανοτήτων

Ομαδικά τεστ επίτευξης

- – έτσι η μέση απόδοση στο τεστ επίτευξης μπορεί να συγκριθεί με τη μέση απόδοση στο άλλο τεστ – με τον τρόπο αυτό επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους δασκάλους & γονείς να συγκρίνουν την επίτευξη με τις ικανότητες του παιδιού π.χ. ένας μαθητής με υψηλό επίπεδο ικανότητας & χαμηλές τιμές στο τεστ επίτευξης μπορεί να δημιουργήσει αμφιβολίες για ενδεχόμενες μαθησιακές δυσκολίες & την ανάγκη για επιπλέον αξιολόγηση & θεραπευτική παρέμβαση
- Γ) μετρούν παρόμοιες εκπαιδευτικές ικανότητες: ανάγνωση, γραφή και μαθηματικά (Gregory 1992) – διαθέτουν ικανοποιητική εγκυρότητα περιεχομένου

Woodcock –Johnson Psychoeducational Battery R-(WJ-R) (1989)

- ---κατασκευάστηκε για τη μέτρηση γνωστικών ικανοτήτων, ακαδημαϊκών επιτεύξεων & σχολικής δεξιότητας (βοηθά στην κατανόηση της διαφοράς μεταξύ γνωστικής ικανότητας & σχολικής δεξιότητας του εξεταζομένου)
- ---το (WJ-R) χορηγείται σε άτομα από 2-95 χρόνων & αποτελείται από δύο μέρη
- A) Woodcock –Johnson Δ. Γνωστικής Ικανότητας (21 υποδοκιμασίες - 7 σταθερές & 14 συμπληρωματικές)
- B) Woodcock –Johnson Δ. Επίτευξης (18 υποδοκιμασίες - 9 σταθερές & 9 συμπληρωματικές)

Woodcock –Johnson Psychoeducational Battery R–(WJ-R) (1989)

- ---οι υποδοκιμασίες οργανώνονται έτσι ώστε να παρέχουν τιμές για μια Ευρεία Γνωστική Ικανότητα καθώς και για διαφορετικές δεξιότητες Π.χ. αναγνωστική δεξιότητα βασίζεται στις υποδοκιμασίες μνήμη προτάσεων, οπτικοί συνδυασμοί, συγχώνευση ήχων και προφορικό λεξιλόγιο
- ---οι δείκτες αξιοπιστίας εσωτερικής συνοχής για τις υποδοκιμασίες γνωστικής ικανότητας κυμαίνονται από .62 έως .98 & για τις δοκιμασίες επίτευξης κυμαίνονται από .78 έως .98
- ---η εγκυρότητα κριτηρίου γνωστικής μπαταρίας του WJ-R με άλλα τεστ ικανοτήτων (peabody, wide range achievement) κυμαίνεται από .60 έως .70

Δημοφιλή Ατομικά τεστ Επίτευξης

- PIAT-R (Williams & Vincent 1987)=(5-18) για 60'' –η χορήγηση δεν απαιτεί ιδιαίτερη εκπαίδευση – υποδοκίμασιες= γενικές πληροφορίες, κατανόηση ανάγνωσης, μαθηματικά, ορθογραφία, έκφραση γραφής –multiple choice response
- K-TEA (Prewer Bardos & Fowler 1990) = ένα ιδιαίτερο γνώρισμα του είναι η λεπτομερής ανάλυση σφάλματος – υπάρχει μια σύντομη παραλλαγή όπου η διάρκεια χορήγησης είναι 30'' Kaufman test of educational A
- WRAT-REINEHR (1987) (5-75)χρησιμοποιείται ευρέως - οι υποδοκίμασιες περιλαμβάνουν ανάγνωση, ορθογραφία και αριθμητική – εξ' αιτίας του περιορισμένου περιεχομένου των

Δημοφιλή Ατομικά τεστ Επίτευξης

- --- εξ' αιτίας του περιορισμένου περιεχομένου των ερωτημάτων & τις υψηλές αλληλοσχετίσεις υποδοκιμασιών –κατάλληλο για διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών- measures individual' s ability to read words comprehend sentences, spell
- Αξιολόγηση ατόμων με ειδικές ανάγκες

Χωρίς Τίτλο

- ---η αξιολόγηση των νοητικά καθυστερημένων ατόμων περιλαμβάνει συνήθως την εξέταση της ψυχοκινητικής ανάπτυξης καθώς και ορισμένες μετρήσεις της καθημερινής προσαρμοστικής συμπεριφοράς---
- Bruininks-Oseretsky test of Motor Proficiency (1978)
- 8 υποδοκιμασίες & 46 ερωτήματα = καταλήγει σε 3 τιμές σύνθετο αδρών κινήσεων (μετρά την απόδοση μεγάλων μυών, των ώμων, του κορμού & των ποδιών), σύνθετο λεπτών κινήσεων (μετρά την απόδοση των μικρών μυών, των δακτύλων, του αντιβραχίονα+των χεριών) & γενικό σύνθετο

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---η αξιολόγηση της προσαρμοστικής συμπεριφοράς γίνεται τα τελευταία χρόνια με =
- --Adaptive Behavior Scale (ABS)
- --Adaptive Behavior Inventory for Children
- --Balthazar Scales of Adaptive Behavior Inventory for Children
- --Behavior Rating inventory for the Retarded
- Adaptive Behavior Scale (Nihira et al., 1974/8)
- --η στάθμιση έγινε σε ΝΚ άτομα που ζουν σε ιδρύματα (από την Αμερικανική Εταιρεία ΝΑνεπάρκειας)
- Η χορήγηση γίνεται είτε σε μορφή συνέντευξης ή συμπλήρωσης ερωτηματολογίου από γονέα ή εκπαιδευτικό

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---η κλίμακα ABS χωρίζεται σε δύο μέρη
- A = αξιολογεί γενικές εξελικτικές ικανότητες & ικανότητες αυτοεξυπηρέτησης (ανεξάρτητη λειτουργία, σωματική ανάπτυξη, ικανότητες οικονομίας, γλωσσική ανάπτυξη, ψηφία και χρόνος, οικιακή δραστηριότητα, επαγγελματική δραστηριότητα, αυτοπροσανατολισμός, υπευθυνότητα & κοινωνικοποίηση)
- B = εξετάζει προβλήματα απροσαρμοστής συμπεριφοράς (βίαιη & καταστροφική συμπεριφορά, αντικοινωνική συμπεριφορά, έλλειψη πειθαρχίας, αναξιοπιστία, υποχώρηση, στερεοτυπίες και ιδιομορφίες, ανάρμοστοι διαπροσωπικοί τρόποι, ανάρμοστες ή εκκεντρικές συνήθειες & φαρμακευτική αγωγή)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Τομείς & υπο/περιοχές του Vineland Adaptive BS
- Επικοινωνία = δεκτική (τι κατανοεί το άτομο)-εκφραστική-γραπτή
- Καθημερινή Ζωή = προσωπικές, οικιακές (τα πράγματα που κάνει το άτομο μέσα στο σπίτι), κοινωνία (πως εκμεταλλεύεται το χρόνο, τα χρήματα, το τηλέφωνο, καθώς και ικανότητες εργασίας)
- Κοινωνικοποίηση = διαπροσωπικές σχέσεις, παιχνίδι & ελεύθερος χρόνος, ικανότητα ανταπόκρισης (ο τρόπος με τον οποίο το άτομο επιδεικνύει υπευθυνότητα & ευαισθησία προς τους άλλους)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Τομείς & υπο/περιοχές του Vineland
- Κινητικές ικανότητες = αδρές –λεπτές
- Προσαρμοστική συμπεριφορά = σύνθετο –συμμετοχή των προηγούμενων
- Διαταραγμένη συμπεριφορά = ανεπιθύμητες συμπεριφορές
- ---η αξιολόγηση της προσωπικότητας ατόμων με ΝΚ γίνεται με προβολικές τεχνικές οι οποίες χορηγούνται για τους εξής λόγους = α) σύγκριση χαρακτηριστικών της προσωπικότητας με άτομα που δεν έχουν ΝΚ, β) διαφορική διάγνωση, (ανίχνευση οργανικότητας, ή διαφοροποίηση της ΝΚ από την ψύχωση), γ) προσδιορισμός αναγκών, αξιολόγηση θεραπευτικών προγραμμάτων

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---οι προβολικές τεχνικές ή τεχνικές σχεδίου που χρησιμοποιούνται περισσότερο είναι = α) Dap, b) House-tree-person & c) fairy tale test
- ---τεχνική έκφρασης Dap (Goodenough 1926 το '63 αναθεώρηση by Harris) = μέθοδος εκτίμησης των νοητικών ικανοτήτων του παιδιού – η ακρίβεια & ο αριθμός των λεπτομερειών στο σχέδιο προσδιορίζουν το επίπεδο της νοητικής ωριμότητας
- ---χρησιμοποιείται για παιδιά 3-16 ετών –έχει καλύτερα αποτελέσματα σε παιδιά ηλικίας 3-10 ετών
- ---Harris πρότεινε εκτός από το σχέδιο του άνδρα, το σχέδιο της γυναίκας & το σχέδιο του εαυτού

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---ο νέος σχεδιασμός περιλαμβάνει 73 βαθμολογικά σημεία για το σχέδιο του άνδρα, 71 σημεία για το σχέδιο της γυναίκας, & κλίμακα εκτίμησης 12 ποιοτικών σημείων όπου το ένα εκφράζει τη χαμηλή & το 12 την ανώτερη ποιότητα
- ---το DAP εξαπλώθηκε γρήγορα μετά 1951, οι οδηγίες χορήγησης είναι = ζωγράφισε έναν άνθρωπο, & στην συνέχεια δίδεται στο υποκείμενο ένα άλλο φύλλο χαρτιού & καλείται να ζωγραφίσει έναν άνθρωπο του αντιθέτου φύλου
- ---Koppitz 1984 = έθεσε αντικειμενικά κριτήρια για το εξελικτικό επίπεδο & τη συναισθηματική κατάσταση

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Buck 1948, 1981, Buck & Hammer 1969 δημιουργεί το House-tree-person test =περιλαμβάνει ποικιλία αντικειμένων γεγονός που επιτρέπει μεγαλύτερα περιθώρια ερμηνείας (σχεδιαστική τεχνική)
- Σπίτι =αντιπροσωπεύει το μέρος του εαυτού που ασχολείται με το σώμα καθώς & τη φροντίδα, τη σταθερότητα – αίσθημα ότι το άτομο ανήκει κάπου –η στέγη συμβολίζει τη φαντασία, ενώ τα παράθυρα + πόρτες τις διαπροσωπικές σχέσεις – επίσης μπορεί να συμβολίζει το σώμα ή την μητέρα
- Δένδρο =αίσθημα ανάπτυξης, ζωτικότητας & εξέλιξης – δένδρο χωρίς κλαδιά =μικρή επαφή με τον κόσμο

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Ο κορμός μπορεί να εκφράζει την εσωτερική δύναμη, την αυτοεκτίμηση & την πληρότητα – κλαδιά εκφράζουν σχέσεις με το περιβάλλον
- Άνθρωπος = άμεση απεικόνιση του εαυτού – ο άνθρωπος μπορεί να αντιπροσωπεύει το άτομο όπως είναι τώρα, πως αισθάνεται τώρα, πως θα ήθελε να είναι, την έννοια του σεξουαλικού ρόλου που έχει το άτομο, τη στάση του ατόμου προς τις διαπροσωπικές σχέσεις γενικά, τη στάση του ατόμου προς συγκεκριμένη διαπροσωπική σχέση, συγκεκριμένους φόβους, ιδεοληψίες
- ---ο Buck πρότεινε τρόπους για την ποσοτική & ποιοτική ανάλυση των σχεδίων – η αξιοπιστία του & η εγκυρότητα του δεν είναι εντυπωσιακές

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---κανένα σημείο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αλάνθαστη ένδειξη για τις δυνατότητες ή τις αδυναμίες του Υποκειμένου
- ---το FTT ανήκει στις κατασκευαστικές – συνειρμικές τεχνικές (η Κουλάκογλου ίδρυσε το fairy tail society 2006)
- ---το τεστ των παραμυθιών κατασκευάστηκε στην Ελλάδα από (Κουλάκογλου 1993) έχει εκδοθεί στην Γερμανική, στην Ισπανική, στη Γαλλική & στην Αγγλική
- ---αποτελεί συνδυασμό των λαϊκών παραμυθιών & ψυχικής λειτουργίας- τα παραδοσιακά παραμύθια και η σχέση τους με το ασυνείδητο επισημάνθηκε αρχικά από τον Freud & μετά από άλλους
- ---Roheim 1953 θεωρεί ότι τα παραμύθια συνδέονται με τα όνειρα έχουν κοινά γνωρίσματα

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---επομένως τα παραμύθια είναι αποτέλεσμα ονειρικών εμπειριών
- ---Kaes 1989 =το παραμύθι λειτουργεί =
- Α) σαν συνδετικός κρίκος ανάμεσα σε πρωτογενείς & δευτερογενείς μηχανισμούς
- Β) μετατρέπει ασυνείδητες φαντασιώσεις σε δομημένες αφηγήσεις όπου το ύφος & ο συμβολισμός συντελούν στην εξωτερίκευση των επιθυμιών
- Γ) το παραμύθι παίζει το ρόλο του μεσάζοντα ανάμεσα στο σώμα & κοινωνικό περιβάλλον (σκοπός τους είναι η δυναμική αξιολόγηση της προσωπικότητας του παιδιού με εντοπισμό μέσα από τις απαντήσεις του των χαρακτηριστικών του & των αλληλεπιδράσεων)
- ---το τεστ των παραμυθιών αποτελείται από 21 κάρτες = (κατασκευαστική & συνειρμική τεχνική)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---επομένως το παιδί κατασκευάζει τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που του υποβάλλονται – καθώς οι εικόνες αν και δομημένες ως προς το περιεχόμενο τους υποκινούν κάποιους συνειρμούς
- ---επίσης η όλη διαδικασία ανήκει και στις τεχνικές επιλογής καθώς σε πολλές ερωτήσεις το παιδί επιλέγει μεταξύ τριών καρτών
- ---το τεστ αποτελείται από 21 κάρτες -7 σετ καρτών- =

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Εικόνες γνωστών λαϊκών παραμυθιών =κοκκινοσκουφίτσα, λύκος, νάνος, μάγισσα, γίγαντας – [εκτός από τους μεμονωμένους χαρακτήρες υπάρχουν και σκηνές από τα παραμύθια π.χ. χιονάτη & οι 7 νάνοι] (είναι εξαιρετικά δημοφιλή με πολλές παραλλαγές ανά τον κόσμο ενώ οι συμβολισμοί έχουν ερμηνευθεί με διαφορετικές προσεγγίσεις & έχουν αναφερθεί σε ερευνητικές εργασίες & θεραπευτικές μεθόδους)
- ---καλούς δείκτες αξιοπιστίας & εγκυρότητας
- ---παρουσιάζονται 3 εικόνες –αυτό κάνει την όλη διαδικασία διασκεδαστική & ελκυστική
- ---σε μερικές ερωτήσεις ζητείται από το παιδί να επιλέξει μία από τις 3 εικόνες & να αιτιολογήσει την επιλογή του

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---στις ιστορίες =οι σκέψεις και τα συναισθήματα των χαρακτήρων δεν προσδιορίζονται με σαφήνεια και έτσι τα παιδιά μέσω της ταύτισης προβάλλουν τις δικές τους σκέψεις, συναισθήματα ή συγκρούσεις
- ---στα δύο τελευταία σετ καρτών (Κοκκινοσκουφίτσα και Χιονάτη) τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν τη δική τους αλληλουχία γεγονότων και έκβαση της ιστορίας ανεξάρτητα από την εκδοχή του παραμυθιού που ήδη γνωρίζουν
- ---πέραν των 21 καρτών υπάρχει εγχειρίδιο και πρωτόκολλα όπου αναγράφονται οι γενικές ερωτήσεις που τίθενται στα παιδιά και καταγράφονται οι απαντήσεις

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---το FTT εξετάζει πληθώρα παραμέτρων της προσωπικότητας (26 - 30 μεταβλητές) όπως επιθυμία για ανωτερότητα, αίσθημα ιδιοκτησίας, ανάγκη για υλικά αγαθά, ανάγκη για τρυφερότητα, επιθυμία για προσφορά, αίσθημα ιδιοκτησίας, ανάγκη για προστασία, φόβος επιθετικότητα, άγχος, κατάθλιψη, ηθική συνείδηση, αυτοεκτίμηση, σχέση με τη μητέρα
- ----το FTT παρουσιάζει βαθμολογική κλίμακα με ένα πολύ μεγάλο ποσοστό τυπικών απαντήσεων για την κάθε μία από τις 26-30 μεταβλητές που εξετάζει γεγονός που διευκολύνει τον εξεταστή στην ποσοτική αξιολόγηση της προσωπικότητας και ευνοεί την αξιοπιστία μεταξύ των εξεταστών (ενδιαφέρον να δοθεί σε συνδυασμό με ερωτηματολόγια συμπεριφοράς)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---η ποιοτική ερμηνεία περιλαμβάνει = μηχανισμούς άμυνας επαναλαμβανόμενες θεματικές απαντήσεις σε πρώτο πρόσωπο, αλληλεπίδραση μεταξύ απεικονιζόμενων μορφών, θεματική παρείσφρηση, υπερ-εμπλοκή αλλά και την ίδια την εξω-λεκτική συμπεριφορά του παιδιού κατά τη διάρκεια της χορήγησης = τα οποία ερμηνεύονται συνδυαστικά προκειμένου να δοθεί όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη εικόνα της ψυχοσύνθεσης του παιδιού
- ---ΣΟΣ = υποκειμενική θέαση του εξεταστή η οποία εξαρτάται τόσο από το θεωρητικό υπόβαθρο όσο και από την κλινική εμπειρία του
- ---από την ανάλυση μπορεί να προκύψουν ενδοοικογενειακές δυναμικές όπως οιδιπόδειο σύμπλεγμα, αδελφική αντιζηλία, σχέση με τους γονείς)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---Αξιολόγηση παιδιών με ακουστικές διαταραχές =
- με γενική καθυστέρηση στον λόγο – δυσκολεύονται ακόμα και σε υλικό που παρουσιάζεται σε εικόνες-έδωσε το έναυσμα για την κατασκευή πρακτικών κλιμάκων ή κλιμάκων απόδοσης
- ---η πρακτική κλίμακα του WISC-R είναι η πιο διαδεδομένη στην αξιολόγηση της νοημοσύνης των παιδιών με προβλήματα ακοής (Wisc-r performance scale for deaf children) (Anderson & Sisco, 1977)
- ---στάθμιση ειδικά για κωφά παιδιά στην Αμερική ώστε η ερμηνεία των αποτελεσμάτων να είναι πιο έγκυρη

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---το Hiskey-Nebraska test of Learning Aptitude αρκετά δημοφιλής – καλύπτει ηλικία 3-17 ετών –σταθμίστηκε σε ένα δείγμα 1.079 κωφών παιδιών & σε 1.074 φυσιολογικών παιδιών (αποτελείται από πρακτικές ασκήσεις, ασκήσεις παντομίμας που καλύπτουν =τις περισσότερες νοητικές λειτουργίες των παραδοσιακών πρακτικών κλιμάκων νοημοσύνης)
- ---ένα άλλο σύγχρονο τεστ μη λεκτικής νοημοσύνης για άτομα με προβλήματα ακοής είναι το TOMY test of nonverbal intelligence – Brown 1990 –καλύπτει ηλικία 5-85 ετών –αποτελείται από ερωτήματα επίλυσης προβλημάτων με τη μορφή των αφηρημένων σχημάτων
- ---επίσης υπάρχουν & κατάλογοι συμπεριφοράς που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με κωφά άτομα =Meadow Kendall Social Emotional Assessment Inventory (meadow-Orlans, 1980) που είναι κατάλληλο για άτομα 7-21 χρονών
-

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---***ΤΕΣΤ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥ
TSE= κατασκευάστηκε στον Λίβανο και αξιολογεί την υποκειμενική αντίληψη και το στυλ προσαρμογής του παιδιού και εφήβου σε πλαίσιο διαπροσωπικών, οικογενειακών και κοινωνικών σχέσεων
- ---το πλεονέκτημα αυτού του εργαλείου είναι ότι περιλαμβάνει κάρτες ειδικά σχεδιασμένες για κωφά παιδιά ή με κοχλιακά εμφυτεύματα
- ---αξιολογεί την κοινωνικοποίηση σε σχέση με το κοινωνικό και το οικογενειακό περιβάλλον-πλαίσιο (η συσχέτιση, η λειτουργία με τους άλλους επιτυγχάνεται μέσα από 3 διαστάσεις =

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Σύνθεση των συνθηκών της κοινωνικοποίησης
- Άμυνες της αναστολής
- Τις άμυνες της αποφυγής ή της σύγκρουσης
- ---το TSEA αποτελείται από 20 κάρτες που απεικονίζουν σκηνές από καθημερινότητα βάσει τριών θεματικών = περιορισμένη ομάδα (σχολείο, οικογένεια, ομάδα συνομηλίκων), δυαδική σχέση (ενήλικος-παιδί, παιδί-παιδί, παιδί-έφηβος) και αντίληψη της μοναξιάς
- ---οι κάρτες παρουσιάζονται στον εξεταζόμενο με συγκεκριμένη σειρά και οδηγία = «κοίταξε καλά την εικόνα & πες μου μια ιστορία»
- ---η ανάλυση των απαντήσεων γίνεται σε ποσοτικό και ποιοτικό επίπεδο

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---η βαθμολόγηση των απαντήσεων οδηγεί στον υπολογισμό ενός συντελεστή κοινωνικοποίησης του παιδιού/εφήβου βάσει τριών διαστάσεων = ενσωμάτωση, αναστολή, άμυνα μέσω αποφυγής ή σύγκρουσης
- ---το στίλ της ενσωμάτωσης περιλαμβάνει χαρακτηριστικά όπως η ικανότητα του παιδιού να δημιουργήσει μια πλούσια και συνεκτική ιστορία συμπεριλαμβάνοντας κοινωνικές και πολιτισμικές αναφορές και αλληλεπίδραση ανάμεσα στους χαρακτήρες
- ---το στίλ της αναστολής περιλαμβάνει απαντήσεις σύντομες και κοινότυπες χωρίς κοινωνικές αναφορές με επιφανειακή ή καθόλου αλληλεπίδραση ανάμεσα στους χαρακτήρες και φτωχή συναισθηματική έκφραση

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---το στίλ αποφυγής/σύγκρουσης περιλαμβάνει απαντήσεις άσχετες με το περιεχόμενο της κάρτας όπου παρατηρείται σύγχυση των κοινωνικών ρόλων και η επικοινωνία χαρακτηρίζεται από ευκαιριακή αλληλεπίδραση ή αμοιβαία έλλειψη κατανόησης
- η σύνθεση αποτελείται από τα χαρακτηριστικά =
- Επίπεδο συγκρότησης της ιστορίας, περιεχόμενο πλούσιο σε λεπτομέρειες ουσίας, πολιτισμικές αναφορές, αναφορές σε αισθήματα, επικοινωνία μεταξύ διαφόρων χαρακτήρων που απεικονίζονται στην κάρτα
- Η αναστολή αξιολογείται με βάση τα παρακάτω = κοινοτυπίες, φτωχό περιεχόμενο, ιστορία άνευ πλαισίου, σύντομες αφηγήσεις

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Η αποφυγή παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά = ιστορία εκτός ορίων, υπερβολή, αντίληψη ασήμαντων λεπτομερειών, προσθήκη επιπρόσθετων χαρακτήρων
- Αξιολόγηση Ατόμων με προβλήματα Όρασης
- Τα τεστ που προσαρμόστηκαν στην αξιολόγηση των τυφλών παιδιών είναι =
- A) Stanford – Binet Form L-M
- b) Perkins-Binet test of Intelligence for the Blind
- g) WISC κάποιες προσαρμογές στην λεκτική κλίμακα
- ---ελάχιστα τεστ έχουν κατασκευαστεί ειδικά για άτομα με προβλήματα όρασης
- Το καλύτερο είναι το = Blind Learning Aptitude test (BLAT-Newland, 1979) – περιλαμβάνει μη λεκτικά ερωτήματα από άλλα τεστ όπως το RAVEN αλλά σε ανάγλυφη μορφή

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---αξιολόγηση ατόμων με κινητικές αναπηρίες---
- --προτεινόμενο τέστ για παιδιά με εγκεφαλική παράλυση είναι το Leiter International Performance Scale-Revised (Roid-Miller 1997),) Porteus Maze Test (Allen & Collins, 1955)
- ---επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Raven' s Progressive Matrices καθώς και το Peabody Picture Vocabulary Test το οποίο επανεκδόθηκε πρόσφατα (PPVT-R Dunn & Dunn, 1981)
=αποτελείται από 175 μεταλλικές πλάκες που η καθεμία εμπεριέχει 4 εικόνες – όταν η πλάκα παρουσιάζεται στον εξεταζόμενο ο εξεταστής λέει μια λέξη και στη συνέχεια το άτομο ανταποκρίνεται δείχνοντας την εικόνα που αντιπροσωπεύει αυτή τη λέξη –οι ακατέργαστες τιμές μετατρέπονται σε τυπικές με μέσο όρο 100 και τυπική απόκλιση 15, σταθμίστηκε σε ένα δείγμα 4.200 παιδιών από 2,5 έως 18 χρόνων και σε 828 ενήλικες μεταξύ 19-40 ετών

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---Νευροψυχολογική Αξιολόγηση---
- Προσαρμόζεται ανάλογα με το είδος της νευρολογικής βλάβης, το επίπεδο συγκέντρωσης, προβλήματα λόγου
- -περιλαμβάνει την καταγραφή του ιστορικού του ασθενή, την εκτίμηση της πνευματικής κατάστασης & την χορήγηση κατάλληλων νευρολογικών δοκιμασιών
- -η συνέντευξη του ιστορικού μπορεί να είναι αδόμητη ή δομημένη με την μορφή του ερωτηματολογίου = ερωτηματολόγια που χρησιμοποιούνται =
- Neuropsychological history questionnaire - Wolfson 1985
- Neuropsychological Status examination - Schinka 1983

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- -----τα πιο γνωστά μεμονωμένα νευροψυχολογικά τεστ είναι = Bender Visual Motor Gestalt test /Bender-Gestalt test (BGT-Bender 1938) & Benton Visual retention test-5th Edition /BVRT-Sivan 1991
- ---τα μεμονωμένα τεστ δεν επαρκούν για την αξιολόγηση της εγκεφαλικής βλάβης –γι αυτό οι κατασκευαστές στρέφονται στη δημιουργία περιεκτικών σταθμισμένων μπαταριών οι οποίες παρέχουν μετρήσεις σημαντικών νευροψυχολογικών ικανοτήτων –αξιολογούν παράγοντες όπως γλώσσα, νοητική & αισθησιοκινητική ικανότητα & προσωπικότητα

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- -----οι μπαταρίες αυτές βοηθούν την οργάνωση προγραμμάτων αποκατάστασης
- ---οι πιο δημοφιλείς είναι =
- Halstead –Reitan Neuropsychological Test Battery 1993
- Luria Nebraska Neuropsychological battery –Golden 1985 –
- NEPSY –Korkman et al., 1998

- ---- Halstead –Reitan Neuropsychological Test Battery =απαρτίζεται από δέκα τεστ
- Gategory test-αξιολογεί την αφηρημένη λογική ικανότητα και τη διαμόρφωση εννοιών –εδώ βρίσκει τρόπο οργάνωσης/ταξινόμησης γεωμετρικών σχημάτων

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- -Tactual performance =αξιολογεί την κιναισθητική και αισθητηριακή ικανότητα με δεμένα μάτια τοποθετεί κύβους σε αντίστοιχες κενές θέσεις σε μια τάβλα
- Speech performance =αξιολογεί την προσοχή στην ακουστικο-οπτική σύνθεση –μπορεί να επιλέξει τη γραφική μορφή μαγνητοφωνημένων λέξεων
- Seashore rhyming test =αξιολογεί προσοχή και ακουστική αντίληψη –είναι μουσικοί συνδυασμοί όμοιοι ή ανόμοιοι
- Finger-Tapping=αξιολογεί ταχύτητα της κίνησης –χτυπάει ένα πλήκτρο όσο πιο γρήγορα μπορεί για 10’
- Grip strength =αξιολογεί την ισχύ της χειραψίας
- Trail making =αξιολογεί την ικανότητα ανίχνευσης

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---Tactile form recognition=αξιολογεί αισθητηριοαντιληπτική ικανότητα
- Sensory perceptual exam =αξιολογεί αισθητηριοαντιληπτική ικανότητα –αντιδρά σε αμφίπλευρα αισθητηριακά ερεθίσματα
- Aphasia screening test =αξιολογεί εκφραστικές και προσληπτικές γλωσσικές ικανότητες – ονομάζει τη γραφική αναπαράσταση ενός αντικειμένου, να επαναλαμβάνει σύντομες φράσεις

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Luria Nebraska Neuropsychological Battery =269 ερωτήματα τα οποία απαρτίζουν 11 κλινικές κλίμακες –οι ακατέργαστες τιμές μετατρέπονται σε τυπικές –τιμή από 70 και άνω θεωρείται ότι υποδεικνύει εγκεφαλική διαταραχή
- Το NEPSY (Korkman et al., 1998) = είναι σύγχρονο νευροψυχολογικό εργαλείο για παιδιά ηλικίας 3-12 και πέραν των νευρολογικών ανεπαρκειών επιτρέπει και την αξιολόγηση των δυνατών σημείων – δύο εκδόσεις για παιδιά ηλικίας 3-4 και παιδιά 5-12 ετών
- NEPSY εξετάζει 5 τομείς =προσοχή/ εκτελεστικός, λόγος, αισθησιοκινητικός, οπτικοχωρική επεξεργασία μνήμη και μάθηση

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- 1ος τομέας = ασκήσεις που αξιολογούν την αναστολή, τον έλεγχο και την αυτορρύθμιση, την επαγρύπνηση, την επιλεκτική και συστηματική προσοχή, τη διατήρηση και τη μετάθεση τη μη λεκτική επίλυση προβλημάτων και την ευχέρεια σχημάτων
- 2ο τομέας = ασκήσεις που αξιολογούν την φωνολογική επεξεργασία, κατανόηση οδηγιών, ταχύτητα με την οποία ονοματίζουμε σημασιολογική ευφράδεια, και παραγωγή ρυθμικών προφορικών αλληλουχιών
- 3ο τομέας = ασκήσεις που μετρούν απτική επεξεργασία, μίμηση χειρονομιών, ικανότητα επαναλαμβανόμενων και διαδοχικών δακτυλικών κινήσεων, ικανότητα ρυθμικών και διαδοχικών κινήσεων χεριών και γραφοκινητική ακρίβεια

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- 4ος τομέας = δραστηριότητες που αξιολογούν τον οπτικο προσανατολισμό δύο ή τριών διαστάσεων αντιγραφή γεωμετρικών σχημάτων και οπτική οργάνωση
- 5ο τομέας = μετρά την ανάκληση προτάσεων άμεση καθυστερημένη μνήμη για πρόσωπα ονόματα και σειρά λέξεων
- ---η στάθμιση έγινε με μεγάλη επιμέλεια –σε 10 ηλικιακές ομάδες-σε αριθμό 1000 ατόμων –στρωματοποιήθηκε με βάση την ηλικία, το φύλο, την εθνικότητα, τη γεωγραφική περιοχή και την εκπαίδευση των γονέων
- ---οι δείκτες αξιοπιστίας βρέθηκαν κυμαινόμενοι για πολλές υποδοκιμασίες οπότε η ερμηνεία τους θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή
- ---η πιο πρόσφατη έκδοση του NEPSY έγινε το 2007 –NEPSYII έχει την προσθήκη 10 άλλων νέων υποδοκιμασιών με αύξηση της ηλικίας μέχρι τα 16 & ένα καινούριο τομέα «κοινωνική αντίληψη» (αναγνώριση συναισθημάτων από φωτογραφίες, αναγνώριση των σκέψεων που πιθανός να έχουν οι άλλοι, συσχέτιση συναισθημάτων σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Μεμονωμένες νευροψυχολογικές δοκιμασίες
- Μνήμης = ακουστική Μ πλευροποιημένη στο αριστερό Η ενώ η οπτική μνήμη πλευροποιημένη στο Δεξί Η
- Διαδεδομένο WMS-IV 2009 βελτιωμένο μετά το WMSIII, μετά το WMS-R
- Υπογραμμίζει διαφορά ανάκλησης και αναγνώρισης -
- Η αξιολόγηση της ελεύθερης ανάκλησης και η αναγνώριση του προηγούμενου εκτεθειμένου υλικού μπορεί να παίξουν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση
- ---υπάρχουν 6 υποδοκιμασίες

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Συνοπτικό γνωστικό επίπεδο (προαιρετικό)
- Λογική μνήμη (16-90 χρόνων)
- Λεκτικός ζευγαρωμένος συνδυασμός (16-90)
- Σχέδια
- Οπτική αναπαράσταση
- Χωρική προσθήκη διάστημα συμβόλων
- ---οι περισσότερες εξ αυτών χορηγούνται μία φορά και μετά επαναχορηγούνται μετά από ένα διάστημα 20-30 λεπτών –η μπαταρία για μεγαλύτερους ενήλικες περιέχει 5 παράγοντες (WMS-IV Older Adult Battery ages 65-90) [ακουστική μνήμη, άμεση μνήμη, καθυστερημένη μνήμη, οπτική μνήμη]

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---γλωσσική λειτουργία---
- Γλωσσική λειτουργία = ένδειξη της ακεραιότητας του αριστερού ημισφαιρίου –οι νευροψυχολόγοι αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία την ικανότητα ομιλίας, της ανάγνωσης, της γραφής και της κατανόησης του ασθενή
- Αφασία = διαταραχές λόγου αποτέλεσμα εγκεφαλικής βλάβης
- Αφασία Borca & Αφασία Wenicke

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Αφασία broca= άτομα διστακτικά χωρίς ευχέρεια λόγου ενώ τείνουν να έχουν καλή κατανόηση
- Αφασία Wernicke =χαρακτηρίζονται από ευχέρεια λόγου αλλά με μειωμένη κατανόηση του προφορικού λόγου
- Τα διαγνωστικά τεστ=αξιολογούν τον αυθόρμητο λόγο, την επανάληψη των προτάσεων και φράσεων, την κατανόηση του προφορικού λόγου, την αναζήτηση λέξεων, την ανάγνωση, τη γραφή και την αντιγραφή και τον υπολογισμό μαθηματικών πράξεων
- Western Aphasia battery (Kertesz, 1979)
- Boston Diagnostic Aphasia Examination (Goodglass & Kaplan, 1983)
- Aphasia Screening test (Reitan, 1984), Aphasia Language performance Scales, Minesota test of Differential Diagnosis of Aphasia

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- Χωρική & Χειριστική Ικανότητα = ο όρος απραξία αναφέρεται σε μια ποικιλία δυσλειτουργιών οι οποίες χαρακτηρίζονται από μία αποτυχία στην κατεύθυνση και στην εκτέλεση πολύπλοκων κινητικών λειτουργιών –
- Bender Visual Motor Gestalt test = 4-μέχρι ενηλικίωση
- Αποτελείται από εννέα απλά γεωμετρικά σχέδια τα οποία παρουσιάζονται στο υποκείμενο το ένα μετά το άλλο
- ---τα σχέδια αυτά επιλέχθηκαν μεταξύ των άλλων από τον Bender -&- έχουν να κάνουν με την οπτική αντίληψη
- ---η αντιγραφή των 8 σχεδίων ζητείται αρχικά και μετά το άτομο θα πρέπει να αναπαράγει τα ίδια σχέδια από μνήμης – η βαθμολόγηση για τη διάγνωση των νευρολογικών διαταραχών επικεντρώνεται στον αριθμό και στο είδος των λαθών

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---ο Hutt (1977) αναπροσάρμοσε το Bender-Gestalt το οποίο μπορεί να αξιολογηθεί με 3 τρόπους =τον αντικειμενικό, το προβολικό, τη διαμορφωτική ανάλυση
- ---στην προβολική προσέγγιση γίνεται μια αναζήτηση στοιχείων στα σχέδια για τον τρόπο προσαρμογής, τον γνωστικό και συναισθηματικό κόσμο, τους τρόπους άμυνας και την ωριμότητα –το άτομο πρέπει να αντιγράψει τα σχέδια, στη συνέχεια να τα ξανασχεδιάσει για να τα βελτιώσει και τέλος αναφέρεται στις ομοιότητες και τα υπονοούμενα μεταξύ των αντιγραφών και των δικών του σχεδίων
- ---δύο είναι οι τρόποι βαθμολόγησης του τεστ =α) για ενήλικες & β) για παιδιά (Koppitz 1968)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---στα άτομα με ΝΚ το τεστ χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των εξής τομέων =διαφορική αξιολόγηση, διάγνωση, συναισθηματική προσαρμογή, νοητική λειτουργία και σχολική επίδοση
- ---η τελευταία διεξοδική αναβάθμιση του Bender-Gestalt έγινε το 2003 (Bender-Gestalt II -Brannigan & Decker 2003, 2006) –η αναθεώρηση διατήρησε όλα τα σχέδια αλλά πρόσθεσε άλλα 4 σχέδια ώστε να έχουμε ένα εύκολο και ένα δύσκολο επίπεδο –για χορήγηση η οποία καλύπτει το επίπεδο 4 έως 85 ετών
- ---οι νόρμες βασίστηκαν σε ένα μεγάλο δείγμα 4.000 ατόμων αντιπροσωπευτικό δείγμα σύμφωνα με το δειγματοληπτικό έλεγχο του 2000

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---ένα διαφορετικός είδος τεχνικής έκφρασης είναι το Scenotest =το οποίο έχει τις ρίζες του στην παιγνιοθεραπεία με τα παιδιά
- ---γνωρίζουμε την αξία του παιχνιδιού ως μέσου θεραπείας μικρών παιδιών –μέσα από το παιχνίδι απελευθερώνεται η φαντασία, η δημιουργικότητα και το παιδί ανακαλύπτει τρόπους επίλυσης των προβλημάτων του -επίσης το παιχνίδι λειτουργεί ως μέσο εκτόνωσης της επιθετικότητας και του άγχους
- ---η Krall 1986 =ταξινομεί τα παιχνίδια σε 8 κατηγορίες =
- Οικογενειακά παιχνίδια (κούκλες κουκλόσπιτο μαριονέτες στρατιωτάκια)
- Αντιπροσωπευτικά παιχνίδια (αυτοκίνητα, καράβια, αεροπλάνα, φορτηγά)

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- 3. Εκφραστικά (χαρτιά, μολύβια,μπογιές)
- 4. Αισθητηριακά (πηλός, πλαστελίνη)
- 5. Δομημένα υλικά (κύβοι, lego)
- 6. Κινητικά παιχνίδια (μπάλες)
- 7.Εξαρτητικά (χνουδωτά ζώα)
- 8. Επιθετικά παιχνίδια (πιστόλια, σπαθιά, εξωγήινοι, τερατάνθρωποι)
- ---μία από τις πρώτες προβολικές τεχνικές παιχνιδιού είναι το World Test η οποία προσαρμόστηκε από τη Lowenfield (1970) στα αγγλικά, ενώ η σύγχρονη παραλλαγή είναι το San test

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---το Scenotest = κυκλοφόρησε την Αμερική το 1991 –το υλικό αποτελείται από παιχνίδια ανάλογα με εκείνα που χρησιμοποιούνται στην παιχνιοθεραπεία (κούκλες που αντιπροσωπεύουν ενήλικες και παιδιά των δύο φύλων, ζώα, μικροσκοπικά έπιπλα και είδη σπιτιού)
- ---κατά την χορήγηση ο εξεταστής συνήθως παρουσιάζει τα παιχνίδια χωρίς συγκεκριμένες οδηγίες ώστε να υπάρχει ευκαιρία για ελεύθερο παιχνίδι –μέσα από αυτήν τη δοκιμασία μπορούμε να εκτιμήσουμε τις στάσεις του παιδιού προς την οικογένεια του, την αδελφική αντιζηλία, την επιθετικότητα, την ανασφάλεια, τα άγχη

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---Γνωστική Ικανότητα = εκτελεστικές λειτουργίες
- ---η διαταραχή της ικανότητας της αφηρημένης σκέψης θεωρείται ένα βασικό σύμπτωμα εγκεφαλικής βλάβης –
- ---η ικανότητα αφηρημένης λογικής επικαλύπτεται από μια άλλη σημαντική έννοια της νευρολογικής αξιολόγησης = τις εκτελεστικές λειτουργίες
- ---οι γνωστικές λειτουργίες περιλαμβάνουν ικανότητες όπως ορθολογιστική ανάλυση, προγραμματισμός, ευελιξία της σκέψης

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- -----γνωστό εκτελεστικό τεστ –Wisconsin Card Sorting Test
- 64 αριθμημένες κάρτες οι οποίες απεικονίζουν 4 σύμβολα (ένα σταυρό, ένα τρίγωνο έναν κύκλο και ένα αστέρι) το καθένα απ' αυτά τα σχήματα παρουσιάζεται σε τέσσερα χρώματα (κόκκινο, κίτρινο, μπλε, πράσινο) ο εξεταζόμενος καλείται να ταξινομήσει τις κάρτες σε τέσσερις κατηγορίες αλλά δεν ενημερώνεται με ποιόν τρόπο θα πρέπει να κάνει την ταξινόμηση
- ---ο εξεταστής λέει τακτοποίησε τις κάρτες σύμφωνα με το σχήμα τους –επομένως ένας από τους στόχους του τεστ είναι να εξετάσει εάν το υποκείμενο μπορεί να συμπεράνει τον κανόνα

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---η αξιολόγηση ολοκληρώνεται εφόσον ο εξεταζόμενος έχει κάνει 10 σωστές τοποθετήσεις σε μία σειρά έξι φορές
- ---διακρίνει με μεγάλη ακρίβεια τα άτομα με εγκεφαλική βλάβη
- ---ένα ενδιαφέρον & πολλά υποσχόμενο εργαλείο των εκτελεστικών λειτουργιών είναι το Tinkertoy Test (Lezak, 1982) στο τεστ αυτό το άτομο καλείται να κατασκευάσει ότι θέλει με 50 τεμάχια παιχνιδιών –αφού τελειώσει ο εξεταζόμενος καλείται να ονομάσει την κατασκευή του

Αξιολόγηση Ατόμων με ειδικές ανάγκες

- ---ο δημιουργός του τεστ έχει εφαρμόσει διάφορους τρόπους βαθμολόγησης οι οποίοι αφορούν την πολυπλοκότητα της κατασκευής του εξεταζόμενου, τον αριθμό των τεμαχίων που χρησιμοποίησε και την καταλληλότητα του ονόματος που αποδίδεται στην κατασκευή
- ---η παραγοντική ανάλυση έδειξε ότι το τεστ αυτό αξιολογεί
- --- 4 παράγοντες =την οργάνωση, τη δημιουργικότητα, τον προγραμματισμό και την παρορμητικότητα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Τα ερωτηματολόγια αυτοαναφοράς αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της αξιολόγησης της προσωπικότητας
- ---3 είναι οι πιο γνωστές τεχνικές κατασκευής ερωτηματολογίων =λογική θεωρητική προσέγγιση, παραγοντική προσέγγιση και η προσέγγιση με βάση ένα εμπειρικό κριτήριο

Αξιολόγηση προσωπικότητας

1	Ruston & Irwing (2008)	Συνολικός παράγοντας προσωπικότητας	Κενό	Κενό
2	Paulhus & Trapnell (2008)	Άτομα προσανατολισμένα στη δράση	Άτομα προσανατολισμέ-να στη σχέση	
3	Eysenck (1976)	ψυχωτισμός	Εξωστρέφεια	νευρωτισμός
4	McCrae & Costa (1986)	Νευρωτισμός προσήγεια	Εξωστρέφεια ευσυνειδησία	δεκτικότητα
5	Lee & Ashton (2004)	Ειλικρίνεια προσήγεια	Συναισθηματικό-τητα ευσυνειδησία	Εξωστρέφει-α δεκτικότητα
6	Almagor Tellegen & Waller (1995)	Θετική συναισθηματικότητα αρνητική συναισθηματικότητα θετικό συναίσθημα κοινοκτημοσύνης	Αρνητικό σθένος αξιοπιστία	Θετικός σθένος συναινετικός

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Διάφορες προτεινόμενες διαστάσεις προσωπικότητας

7	Cattell Cattell &Cattel (1993)	Ζεστασιά, κυριαρχία κοινωνική τόλμη Αφαιρετικότητα δεκτικότητα στις αλλαγές ένταση	Λογική ζωντάνια ευαισθησία ιδιωτικότητα αυτάρκεια	Συναισθηματική Σταθερό- τητα Αντίληψη επαγρύ- πνηση Τελειομα- νια προσα- ρμογή
8	Murray (1983)	Παράδοση/ παραίτηση –κοινωνική σύνδεση Αποποίηση ευθυνών, άμυνα επίδειξη αντίσταση στην προσβολή, παιχνίδι αισθησιασμός υποστήριξη/ προστασία	Επίτευγμα Επιθετικότητα κατασκευές σεβασμός Παροχή πληροφοριών Φροντίδα προστασία αναγνώριση ερωτική σχέση νοητική και πνευματική λειτουργία	Απόκτηση υλικών αγαθών Αυτονομία εναντίωση κυριαρχία αποφυγή τραυματισμού πόνου, θανάτου τάξη απόρριψη απομάκρυνση

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- 1.--ένα σύγχρονο ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς του οποίου η κατασκευή βασίζεται στο περιεχόμενο των ερωτημάτων είναι το Symptom Checklist-90-revised (SCL-90-R) (Derogatis 1994)
- ---το ερωτηματολόγιο αυτό δημιουργήθηκε για να βοηθήσει στη διάγνωση ψυχολογικών προβλημάτων και ψυχοπαθολογίας – αποτελείται από μια λίστα 90 συμπτωμάτων που παρουσιάζονται με σύντομες περιγραφές όπως έλλειψη όρεξης, τάση για λιποθυμία ή ζάλη –οι εξεταζόμενοι πρέπει να υποδείξουν σε μια κλίμακα κατάταξης με βαθμολογία από 1 έως 5 πόσο έχουν ενοχληθεί από τέτοιου είδους συμπτώματα τις τελευταίες επτά ημέρες –τα ερωτήματα επιλέχθηκαν με βάση τις πολύ μεγάλες συσχετίσεις μεταξύ τους

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Τα ερωτήματα του SCL-90-R ταξινομούνται σε 9 κλίμακες ψυχοπαθολογίας: σωματοποίηση, κατάθλιψη, άγχος, εχθρικότητα, ψυχωτισμός, διαπροσωπική ευαισθησία, φοβικό άγχος, παρανοϊκή ιδεοληψία και ψυχαναγκαστικά συμπτώματα
- 2. Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI) = αποτελείται από 566 ερωτήματα στα οποία το υποκείμενο πρέπει να απαντήσει με Σωστό-Λάθος
- Κατασκευάστηκε από τους McKinley & Hathaway (1940) ως βοηθητικό εργαλείο στην ψυχιατρική διάγνωση –τα ερωτήματα καλύπτουν τα εξής γενικά θέματα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- --τα ερωτήματα καλύπτουν τα εξής γενικά θεάματα:
- υγεία
- Νευρολογικά συμπτώματα
- Συντονισμός και αισθήσεις
- Ψυχοσωματικά συμπτώματα
- οικογένεια και συζυγικές σχέσεις
- Επαγγελματικά και εκπαιδευτικά προβλήματα
- σεξουαλικές πολιτικές και θρησκευτικές τάσεις
- συμπτώματα κατάθλιψης και μανίας
- Ψυχαναγκαστικές καταστάσεις
- παραλήρημα και ψευδαισθήσεις
- Άγχος και φοβίες
- Σαδομαζοχιστικές τάσεις
- Ανδροπρέπεια-θηλοπρέπεια

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- εγκυρότητα αντιδράσεων
- ---οι κλίμακες του MMPI κατασκευάστηκαν αντιπαραθέτοντας τις απαντήσεις αυστηρά καθορισμένων ψυχιατρικών ομάδων
- ---αποτελείται από 10 κλινικές κλίμακες και 4 κλίμακες εγκυρότητας
- ---οι κλινικές κλίμακες είναι: υποχονδρίαση, κατάθλιψη, υστερία, ψυχοπαθητική συμπεριφορά, ανδροπρέπεια-θηλυπρέπεια, παράνοια, ψυχασθένεια, σχιζοφρένεια, υπομανία και κοινωνική εσωστρέφεια
- ---οι κλίμακες εγκυρότητας είναι «Δεν μπορώ να πώ/δεν γνωρίζω» Ψεύδους, Συχνότητας, και Διόρθωσης

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---η κλίμακα ψεύδους αποτελείται από 15 ερωτήματα =δημιουργήθηκε για να αντιμετωπίσει μια γενική εσκεμμένη αποφυγή του τεστ
- ---η κλίμακα συχνότητας αποτελείται από 64 ερωτήματα – αντανακλούν ένα ευρύ φάσμα σοβαρών διαταραχών
- ---η κλίμακα διόρθωσης επινοήθηκε για να αντιμετωπίσει κάποιες άμυνες – αποτελείται από 30 ερωτήματα
- MMPI-2 =Butcher et al., 2001 είναι η δεύτερη εκδοχή του γνωστού ερωτηματολογίου αυτοαναφοράς MMPI –το MMPI-2 είναι το πιο διαδεδομένο και δημοφιλές ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς προσωπικότητας αλλά και ψυχοπαθολογίας –χρησιμοποιείται στο τομέα της ψυχικής υγείας αλλά και πιο εξειδικευμένα στην εγκληματολογική και δικαστική αξιολόγηση καθώς και στην νευροψυχολογική

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- η κριτική για το MMPI -2 είναι ότι οι κλίμακες του είναι ετερογενείς και το τεστ είναι πολύ μεγάλο –ως αποτέλεσμα προέκυψε μια πιο σύντομη εκδοχή με πιο αναδομημένες κλινικές κλίμακες η οποία είναι η MMPI-2 RC – αναδομημένες κλινικές κλίμακες RC -

Απογοήτευση	RCd	Γενικό αίσθημα απογοήτευσης και αναποτελεσματικότητας
Σωματικά προβλήματα	RC1	Αναφορές σε πόνους οι οποίοι συνδέονται με γαστρεντερικά και νευρολογικά παράπωνα
Χαμηλά θετικά συναισθήματα	RC2	Αδυναμία να αισθανθεί το άτομο θετικά συναισθήματα
Κυνιτικότητα/κυνισμός	RC3	Μισανθρωπισμός ανθρώπινη κακία

Αξιολόγηση προσωπικότητας

Αντικοινωνική Συμπεριφορά	RC4	Νεανική παραβατικότητα ενδοοικογενειακά προβλήματα χρήση ουσιών
Διωκτικές ιδέες	RC6	Καταδιωκτικός ιδεασμός
Δυσλειτουργικά αρνητικά συναισθήματα	RC7	Άγχος θυμός ευέξαπτος υπερευαίσθησία, ευάλωτος
Αποκλίνουσες Εμπειρίες	RC8	Ασυνήθιστες αντιληπτικές και νοητικές εμπειρίες
Υπομανία	RC9	Παρορμητικότητα μεγαλομανία επιθετικότητα και γενικευμένη δραστηριότητα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Το MMPI-A είναι η νέα παραλλαγή του MMPI και κατασκευάστηκε για εφήβους ηλικίας 14-18 ετών – η έκδοση αυτή περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των MMPI & MMPI-2 με επιπρόσθετες νέες κλίμακες
- ---στην παραλλαγή αυτή το ερωτηματολόγιο είναι κάπως πιο σύντομο και αποτελείται από 478 ερωτήματα αλλά η χορήγηση του μπορεί να ολοκληρωθεί και με τη χρήση των πρώτων 350 ερωτημάτων καθώς αυτά επιτρέπουν τη βαθμολόγηση και των 10 κλινικών κλιμάκων και των περισσότερων κλιμάκων εγκυρότητας

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Βασικές κλίμακες εγκυρότητας = ψέμα, σπανιότητα αμυντικότητα
- Κλινικές κλίμακες = υποχονδρίαση, κατάθλιψη, υστερία, ψυχοπάθεια, ανδροπρέπεια-θηλυπρέπεια, παράνοια, ψυχασθένεια, σχιζοφρένεια, υπομανία, κοινωνική εσωστρέφεια
- Κλίμακες περιεχομένου = άγχος, εμμονή, κατάθλιψη, ανησυχία για την υγεία, αποξένωση, αλλόκοτες σκέψεις, θυμός, κυνικότητα, προβλήματα συμπεριφοράς, χαμηλή αυτοεκτίμηση, χαμηλές φιλοδοξίες, κοινωνική δυσφορία, οικογενειακό πρόβλημα, προβλήματα στο σχολείο, δείκτες αρνητικής θεραπείας

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Το MMPI-2-RF (Ben-Porath & Tellegen, 2008) είναι η τελευταία σύγχρονη έκδοση του MMPI –στη νέα έκδοση το 40% των αρχικών ερωτημάτων καταργήθηκαν καθώς και η κλινική κλίμακα και η κλίμακα περιεχομένου
- ---αντίθετα οι αναδιορθωμένες κλινικές κλίμακες (RC) αποτελούν το πυρήνα του MMPI-2-RF
- ---επιπλέον το MMPI-2-RF περιλαμβάνει μια νέα επιπλέον κλίμακα και επτά αναθεωρημένες κλίμακες εγκυρότητας, 23 κλίμακες συγκεκριμένων προβλημάτων, 2 κλίμακες ενδιαφερόντων, 5 αναθεωρημένες κλίμακες PSY-5 και 3 υψηλής τάξης (H-O) κλίμακες
- ---γενικά οι παραγοντικές αναλύσεις έδωσαν 3 βασικούς παράγοντες =εσωτερικευμένα προβλήματα, εξωτερικευμένα προβλήματα, διαταραχές σκέψης

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Personality Assessment Inventory (PAI)=είναι επίσης ένα γνωστό ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς –αποτελείται από 344 ερωτήματα τα οποία απαντώνται σε κλίμακα 4 επιλογών (εντελώς λάθος, σχεδόν σωστό αρκετά σωστό απόλυτα σωστό) Τα ερωτήματα αυτά εμπίπτουν σε 22 μη επικαλυπτόμενες κλίμακες =4 εγκυρότητας, 11 κλινικές, 5 θεραπείας, και 3 διαπροσωπικές
- ---το PAI χρησιμοποιείται ως επι το πλείστον στην κλινική αξιολόγηση και πιο συγκεκριμένα στην αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς (Π.χ. σε άτομα που είναι υπο κηδεμονία ή βρίσκονται προφυλακισμένα) καθώς και στην νευροψυχολογική αξιολόγηση (Acher & Smith, 2008)

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Κλίμακες εγκυρότητας = ασυνέπεια, σπανιότητα, αρνητική εικόνα εαυτού, θετική εικόνα εαυτού
- Κλινικές κλίμακες =σωματικές ενοχλήσεις, υστερία, σωματοποίηση, ανησυχία για θέματα υγείας, άγχος, γνωστικές δυσκολίες, συναισθηματικές δυσκολίες, οργανικές δυσκολίες, διαταραχές που σχετίζονται με άγχος, ψυχαναγκασμός, φοβίες, τραυματικό στρες, προβλήματα ταυτότητας, αρνητικές σχέσεις, αυτοτραυματισμός, αντικοινωνικά χαρακτηριστικά, αντικοινωνικές συμπεριφορές, εγωκεντρικότητα, αναζήτηση ερεθισμάτων, προβλήματα αλκοολισμού, προβλήματα ναρκωτικών

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Κλίμακες θεραπευτικής παρέμβασης = επιθετικότητα, επιθετική στάση λεκτική επιθετικότητα, αυτοκτονικός ιδεασμός στρες, έλλειψη στήριξης, απόρριψη θεραπευτικής παρέμβασης
- Διαπροσωπικές κλίμακες = κυριαρχία, θालπωρή, κατάθλιψη, γνωστική κατάθλιψη, καταθλιπτικά συναισθήματα, οργανικές ενοχλήσεις, μανία, επίπεδο, μεγαλομανία, ευερεθιστικότητα, παράνοια, υπερβολική καχυποψία μανία καταδίωξη, περιφρόνηση, σχιζοφρένεια, ψυχωτικές εμπειρίες κοινωνική αποσύνδεση-αποστασιοποίηση, διαταραχές νόησης, στοιχεία οριακής διαταραχής, έλλειψη συναισθηματικής σταθερότητας

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Personality Inventory for Youth = ερωτηματολόγιο αυτοαναφοράς που συμπληρώνει το PIC-R (Lachar & Gruber, 1995) =αποτελείται από ένα 270 ερωτήματα (9-18) τύπου σωστό ή λάθος –τα ερωτήματα περιγράφουν προσωπικές ή οικογενειακές δυσκολίες ενώ ένα μικρό ποσοστό περιγράφει θετικά χαρακτηριστικά
- Γνωστική φθορά, παρορμητικότητα, παραβατικότητα, δυσλειτουργία οικογένειας, διαστρέβλωση της πραγματικότητας, σωματικές ανησυχίες, ψυχολογικές δυσκολίες, κοινωνική απομόνωση, ανεπαρκείς κοινωνικές δεξιότητες

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Milton Clinical Multiaxial Inventory –III (Milton & Davis 1994) =βασικός σκοπός δημιουργίας η διάγνωση ψυχοπαθολογικών προσωπικοτήτων –η διαμόρφωση των διαγνωστικών κλιμάκων έγινε πάνω στην βιοψυχοκοινωνική θεωρία προσωπικότητας η οποία και παρουσιάζει 10 θεμελιώδης τρόπους λειτουργίας της προσωπικότητας
- ----1η διάσταση το άτομο αντλεί παρηγοριά και ικανοποίηση ή προσπαθεί να αποφύγει τον ψυχικό πόνο και τη δυστυχία – οι ασθενείς που δεν λαμβάνουν αρκετές ικανοποιήσεις την ζωή τους ονομάζονται αποστασιοποιημένοι
- -η αναστροφή των θετικών και αρνητικών ενισχύσεων ή αντικαθιστούν τον πόνο με την ευχαρίστηση αποκαλούνται ασύμφωνοι

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---τα άτομα τα οποία εκτιμούν τις απολαύσεις ή τις δυστυχίες τους ανάλογα με τα συναισθήματα των άλλων αναφέρονται ως εξαρτημένοι, τα άτομα τα οποία αντλούν ικανοποίηση κατά κύριο λόγο από τις δικές τους αξίες και επιθυμίες αναφέρονται ως ανεξάρτητες προσωπικότητες, τέλος τα άτομα τα οποία αμφιβάλλουν εάν θα πρέπει να οδηγηθούν από τις γνώμες των άλλων ή να ακολουθήσουν τις δικές τους ανάγκες και επιθυμίες αναφέρονται ως αμφιθυμικές προσωπικότητες
- ---η 2η διάσταση αντικατοπτρίζει τα βασικά σχήματα αντιμετώπισης που χρησιμοποιεί ο άνθρωπος προκειμένου να μεγιστοποιεί τις ανταμοιβές και να ελαχιστοποιεί τον πόνο –οι ασθενείς που είναι προσεκτικοί ακόμη και σε διέγερση και τροποποιούν τα γεγονότα έτσι ώστε να πετύχουν ικανοποίηση και να αποφύγουν τη δυστυχία εμφανίζουν ένα δραστήριο σχήμα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---ενώ σε αντίθεση αυτοί που είναι αδιάφοροι συγκρατημένοι, υποχωρητικοί και που επιτρέπουν στα γεγονότα να χαράξουν την πορεία τους χωρίς να τα ελέγχουν οι ίδιοι χαρακτηρίζονται από ένα παθητικό σχήμα
- Κλινικά σχήματα = σχιζοειδής, αποφευκτική, καταθλιπτική, εξαρτημένη, δραματική, ναρκισσιστική, αντικοινωνική, επιθετική, ψυχαναγκαστική, παθητική-επιθετική, αυτοκαταστροφική
- Αυστηρή παθολογία = σχιζότυπη, οριακή, παρανοϊκή
- Κλινικά σύνδρομα = άγχος, σωματόμορφες διαταραχές, διπολικές διαταραχές μανία δυσθυμία, εξάρτηση από τα ναρκωτικά διαταραχή μετατραυματικού στρες,

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Σοβαρά σύνδρομα = διαταραχή της σκέψης, μείζων κατάθλιψη, παρανοϊκή διαταραχή
- Διαφοροποιητικοί δείκτες = αποκάλυψη, ελκυστικότητα, υποτίμηση
- Δείκτες εγκυρότητας
- Κατασκευή ερωτηματολογίου βάσει ανάλυσης παραγόντων

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---το μοντέλο 5 παραγόντων δημιουργήθηκε το 2ο μισό του 20ου αιώνα (Digman, 1996)
- ---στην αρχική του μορφή αποτελούνταν από 44 ερωτήματα κατασκευάστηκε με σκοπό να γίνει ένα σύντομο και αποτελεσματικό ερευνητικό εργαλείο του BFI –τα ερωτήματα ήταν σύντομες προτάσεις οι οποίες βασίζονταν σε επίθετα τα οποία θεωρείται ότι εκπροσωπούν τις 5 βασικές διαστάσεις – χρησιμοποιείται σε ερευνητικές μελέτες και έχει μεταφραστεί σε 8 γλώσσες
- -ένα άλλο ερωτηματολόγιο είναι το NEO personality inventory (NEO-PI) μετρά 3 παράγοντες =νευρωτισμό, εξωστρέφεια, δεκτικότητα, εμπειρία αργότερα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Προστέθηκαν η προσήνεια και η συνέπεια

Παράγοντας	Costa & McCrae	Λεξιλογική υπόθεση
Παράγοντας 1	Εξωστρέφεια	Ορμητικότητα
Παράγοντας 2	Προσήνεια	Προσήνεια
Παράγοντας 3	Συνέπεια	Συνέπεια
Παράγοντας 4	Νευρωτισμός	Συναισθηματική σταθερότητα
Παράγοντας 5	Δεκτικότητα στην Εμπειρία	Κουλτούρα ή διάνοηση

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- το NEO personality Inventory όσο και επανέκδοση του (NEO-PI-R) αξιολογούν 5 γενικές διαστάσεις προσωπικότητας σε ενήλικες
- οι 3 εξ'αυτών είναι ο νευρωτισμός, η εξωστρέφεια, η δεκτικότητα στην Εμπειρία

τομείς	Οι όψεις
νευρωτισμός	Άγχος, εχθρικότητα, κατάθλιψη, αυτοεπίγνωση, παρορμητικότητα, ευάλωτος
εξωστρέφεια	Ζεστασιά κοινωνικότητα διεκδικητικότητα, δραστηριότητα, αναζήτηση συγκινήσεων θετικά συναισθήματα
Δεκτικότητα σε εμπειρίες	Φαντασία, αισθητικός, αισθήματα, δράσεις, ιδέες, αξίες

Αξιολόγηση προσωπικότητας

προσήνεια

Εμπιστοσύνη, αμεσότητα,
αλtruισμός, συμμόρφωση
ταπεινότητα, ευαισθησία

ευσυνειδησία

Ικανότητα, τάξη, ευσυνειδησία,
φιλοδοξία, αυτοπειθαρχία, περίσκεψη

- ----το NEO-personality inventory revised αποτελείται από 243 ερωτήματα τα οποία βαθμολογούνται σε μια κλίμακα από 1 έως 5 και ο χρόνος συμπλήρωσης είναι περίπου 30'
- ---το NEO Five Factor Inventory αποτελείται από 60 ερωτήματα με χρόνο συμπλήρωσης περίπου 30'

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Ερωτηματολόγιο προσωπικότητας ΤΕΧΑΠ ελληνικό ερωτηματολόγιο που μετρά τις 5 διαστάσεις προσωπικότητας =εξωστρέφεια, νευρωτισμό, δεκτικότητα, εμπειρία, προσήνεια και ευσυνειδησία (μαζί με 30 υποκλίμακες
- ---το ΤΕΧΑΠ χρησιμοποιείται τόσο ως ερευνητικό εργαλείο όσο και σε εφαρμοσμένα πλαίσια όπως η επιλογή και αξιολόγηση προσωπικού και η συμβουλευτική επαγγελματικού προσανατολισμού

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Sixteen personality questionnaire 16PF = το 16PF δημιουργήθηκε για την αξιολόγηση της φυσιολογικής προσωπικότητας –χορηγείται σε άτομα άνω των 16 ετών και κυκλοφορεί σε 5 παραλλαγές (οι οποίες διαφέρουν σε επίπεδο αναγνωσιμότητας) ενώ η 5η έκδοση υπάρχει σε μία μόνο παραλλαγή και αποτελείται από 185 ερωτήματα
- ---Τα ερωτήματα αυτά είναι στην πραγματικότητα δηλώσεις από τις οποίες το άτομο πρέπει να επιλέξει την απάντηση που του ταιριάζει περισσότερο
- ---ένα άλλο χαρακτηρισμό γνώρισμα της έκδοσης αυτής είναι η προσθήκη 15 ερωτημάτων με τίτλο ερωτήσεις επίλυσης προβλημάτων =τα ερωτήματα αυτά συνθέτουν την κλίμακα λογικής ικανότητας η οποία χρησιμοποιείται ως ένας σύντομος τρόπος μέτρησης της νοητικής ικανότητας

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---επιπλέον υπάρχει δείκτης παραπλανητικών απαντήσεων
- ---εκτός από το 16PF ο Cattell κατασκεύασε το High School Personality Questionnaire (12-18yrs) & Children's Personality Questionnaire (8-12yrs) καθώς και το Early School Personality Questionnaire (6-8yrs)
- ---16PF αποτελείται από ένα σύνολο 16 δεικτών διαστάσεων της προσωπικότητας οι οποίες βαθμολογούνται με κλείδες ή με ηλεκτρονικό Υ –εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι 16 παράγοντες είναι διπολικοί αυτό σημαίνει ότι τόσο οι υψηλοί όσο και οι χαμηλοί βαθμοί έχουν σημασία –κυμαίνονται από το 1-10 έχουν μέσο όρο 5.5 και σταθερή απόκλιση 2 –εκτός από τους 16 βασικούς υπάρχουν και άλλοι 4 δευτερογενείς

Αξιολόγηση προσωπικότητας

παράγοντες	Ερμηνεία χαμηλών τιμών	Ερμηνεία υψηλών τιμών
Θαλπωρή Νοημοσύνη Συναισθηματική σταθερότητα Κυριαρχία Ζωηρότητα Προσαρμογή Θράσος Καχυποψία Φαντασία Πονηρία Ανασφάλεια Ριζοσπατισμός Αυτάρκεια Αυτοπειθαρχία ένταση	Συγκρατημένος Συγκριμένη σκέψη Ευμετάβλητος Υποχωρητικός Προσαρμόσιμος Σοβαρός συγκρατημένος Αδιάφορος για τους τύπους Ντροπαλός συγκρατημένος Εύπιστος Πρακτικός συμβατικός Άμεσος αυθεντικός Ο έχων αυτοπεποίθηση Συντηρητικός Κοινωνικός Απειθάρχητος παρορμητικός ηρεμος	Ζεστός κοινωνικός Αφηρημένη σκέψη Σταθερός ώριμος Διεκδικητικός Ανταγωνιστικός Εύθυμος ενθουσιώδης Προσαρμόσιμος Ευαίσθητος Καχύποπτος Αφηρημένος μη Συμβατικός Προσεκτικός εξευγενισμένος Ανήσυχος προβληματισμένος Φιλελεύθερος αναλυτικός επινοητικός αυτάρκης Ψυχαναγκαστικός αγχωμένος

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Eysenck Personality Questionnaire =είναι το τελευταίο μιας σειράς τεστ που κατασκευάστηκαν για να μετρήσουν τις διαστάσεις της φυσιολογικής και της διαταραγμένης προσωπικότητας
- ---το EPQ αποτελείται από 3 κλίμακες οι οποίες αξιολογούν αυτές τις διαστάσεις και επιπλέον υπάρχει μια 4η κλίμακα η κλίμακα του ψεύδους
- ---αποτελείται από 90 ερωτήσεις στις οποίες το υποκείμενο απαντά με ναι-όχι και απευθύνεται σε άτομα 16 χρονών και άνω –υπάρχει παραλλαγή του τεστ για παιδιά από 7-15 ετών

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---η υψηλή βαθμολογία στην κλίμακα P σημαίνει επιθετικότητα εχθρικότητα παρορμητικότητα προτίμηση για ασυνήθιστα πράγματα και αδυναμία στην κατανόηση των άλλων
- ---αντικοινωνικά και σχιζοειδή άτομα έχουν υψηλή βαθμολογία σε αυτή τη διάσταση
- ---υψηλή βαθμολογία στην κλίμακα E χαρακτηρίζει εξωστρεφή και άκρως κοινωνικά άτομα που αγαπούν τη διασκέδαση
- ---τέλος η N αφορά τη νευρική την έλλειψη προσαρμοστικότητας και την υπερσυγκίνησιακή διάθεση καθώς και την σταθερότητα και την εμπιστοσύνη
- ---ικανοποιητική εννοιολογική εγκυρότητα ενώ η εγκυρότητα σε σχέση με ένα κριτήριο δείχνει ότι οι 3 παράγοντες έχουν βιολογικό υπόβαθρο

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---συγκεκριμένα η εξωστρέφεια σχετίζεται με το επίπεδο διέγερσης του κεντρικού νευρικού συστήματος ο νευρωτισμός με τη μεταβλητότητα του αυτόνομου νευρικού συστήματος ο ψυχωτισμός με το επίπεδο των αδρογόνων
- Ερωτηματολόγια βάσει θεωριών προσωπικότητας
- Edwards Personal preference schedule = κατασκευαστής ο Murray –επέλεξε 15 είδη αναγκών (επιτεύγματα, συμμόρφωση, τάξη, κυριαρχία, υποταγή, φροντίδα, αλλαγή, υπομονή, ετερεσεξουαλικότητα και επιθετικότητα)

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Αποτελείται από 210 ζεύγη δηλώσεων εκ των οποίων το άτομο πρέπει να επιλέξει αναγκαστικά τη μία δήλωση ως την πλέον αντιπροσωπευτική του εαυτού του
- Personality research form (Jackson 1984) = απευθύνεται σε άτομα ηλικίας 13 ετών και άνω – περισσότερα από 100 ερωτήματα δημιουργήθηκαν προκειμένου να ανακαλυφθούν τα χαρακτηριστικά τα οποία κρύβονται κάτω από τις υποθετικές ανάγκες του Murray
- ---για να ανακαλυφθούν τα χαρακτηριστικά αυτά ο ερευνητής ανέπτυξε σαφείς περιγραφές των εννοιών που ήθελε να μετρήσει –αυτές οι περιγραφές αποτέλεσαν τη βάση για τη δημιουργία των ερωτημάτων

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Το τεστ αυτό κυκλοφορεί σε πολλές παραλλαγές οι οποίες διαφέρουν ως προς τον αριθμό των κλιμάκων και των ερωτημάτων σε κάθε κλίμακα – υπάρχουν παράλληλες σύντομες παραλλαγές (AB) και παράλληλες εκτενείς παραλλαγές (AA, BB) – όλες οι παραλλαγές του τεστ προσφέρουν τιμές για 20 κλίμακες προσωπικότητας και 3 κλίμακες εγκυρότητας (σπανιότητα & κοινωνική αποδοχή)
- ---η E είναι η πιο δημοφιλής έκδοση του PRF και αποτελείται από τις προαναφερθείσες 22 κλίμακες σε μια τροποποιημένη παραλλαγή 352 ερωτημάτων

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---οι 22 κλίμακες είναι= ταπείνωση, επίτευξη, κοινωνική σύνδεση, επιθετικότητα, αυτονομία, αλλαγή, γνωστική δομή, εξάρτηση, κυριαρχία, αντοχή, έκθεση, αποφυγή, βλάβη, παρορμητικότητα, περιποίηση, τάξη, παιχνίδι, αισθαντικότητα, κοινωνική αναγνώριση, συμπαράσταση, κατανόηση, σπανιότητα, κοινωνική αποδοχή
- Jackson personality inventory –revised =ερωτηματολόγιο αποτελείται από 300 ερωτήματα
- ---η 2η έκδοση περιλαμβάνει = α)αναθεωρημένες τυπικές τιμές για φοιτητές, β) αναθεωρημένες τυπικές τιμές για ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών & γ) την αλλαγή της ονομασίας ορισμένων κλιμάκων, δ) οργάνωση κλιμάκων, ε) συλλογή νέων ερευνητικών δεδομένων

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---οι 15 κλίμακες των χαρακτηριστικών επελέγησαν από τον χώρο της ψυχολογίας της προσωπικότητας καθώς και της κοινωνικής ψυχολογίας
- ---οι κλίμακες αυτές ταξινομούνται με βάση 5 πρωτογενείς διαστάσεις ή συμπλέγματα τα οποία είναι σχεδόν αντίστοιχα με τους παράγοντες του μοντέλου των 5 παραγόντων =
- Αναλυτικός
- Εξωστρεφής
- Συναισθηματικός
- Καιροσκόπος
- Εξαρτημένος

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Myers-briggs type indicator (MBTI)= είναι ερωτηματολόγιο προσωπικής αναφοράς όπου το υποκείμενο καλείται να επιλέξει μία από τις 4 απαντήσεις = δύο παραλλαγές η μία αποτελείται από 166 ερωτήματα και η δεύτερη από 126 ερωτήματα
- ---η βαθμολογία βασίζεται σε 4 θεωρητικά ανεξάρτητες διαστάσεις ή κλίμακες =εξωστρέφεια-εσωστρέφεια, αίσθημα-διαίσθηση, σκέψη-συναίσθημα, κρίση-αντίληψη
- ---έχει σχέση με την ανθρωπιστική προσέγγιση της προσωπικότητας και βρίσκεται σε αντίθεση με όλα τα άλλα τεστ –ανακοινώνεται στον εξεταζόμενο και συζητείται μαζί του
- ---όλοι οι τύπου έχουν δυνατά και αδύνατα σημεία ενώ τα άτομα είναι πιο ικανά όταν λειτουργούν όπως εκείνα επιθυμούν

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---οι ψυχολόγοι έχουν επικρίνει το αυτό ερωτηματολόγιο - εκφράζουν απροθυμία να αξιολογήσουν την προσωπικότητα με βάση ορισμένους τύπους, σέβονται την μοναδικότητα και υπάρχει ανάγκη για την κατανόηση αυτής, αντιστέκονται στην ύπαρξη σχέσης μεταξύ τύπων και στερεοτύπων
- Beck Depression Inventory =ο Beck θεωρεί την κατάθλιψη μια γνωστική διαταραχή την οποία χαρακτηρίζει μια απαισιόδοξη αντίληψη του κόσμου μια αρνητική εικόνα του εαυτού και μια απαισιοδοξία για το μέλλον γενικότερα –μέσω γνωστικής θεραπείας επιχειρείται αναδόμηση της σκέψης ώστε να συνειδητοποιήσει τον αρνητικό τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τα πράγματα & ενδεχομένως να τα αλλάξει

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Το ερωτηματολόγιο της κατάθλιψης είναι το πιο διαδεδομένο για τον εντοπισμό και τη διάγνωση του βαθμού της κατάθλιψης σε φυσιολογικούς και μη φυσιολογικούς πληθυσμούς
- ---αποτελείται από 21 ερωτήματα τα οποία βαθμολογούνται σε μία κλίμακα από το 0 έως το 3 σε σχέση με τη σοβαρότητα της κατάθλιψης
- ---η βαθμολόγηση γίνεται με βάση τις δύο υποκλίμακες γνωστική –σωματική-αποδοτική και μία συνολική
- Beck depression Inventory II =περιλαμβάνει ευρύ φάσμα συμπτωμάτων και θεωρείται πιο συμβατό με το DSM-IV

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---διαφοροποιεί τους αγχώδεις από τους καταθλιπτικούς
- ---το περιεχόμενο των ερωτημάτων περιλαμβάνει = α)θλίψη, β)απαισιοδοξία, γ)παρελθούσες αποτυχίες, δ) απώλεια ευχαρίστησης, ε)ενοχικά συναισθήματα, στ) τιμωρητική συναισθήματα, ζ)αρνητική εικόνα εαυτού η) αυτοκριτική θ) σκέψεις/επιθυμία αυτοκτονίας, ι)κλάμα, ια) αναστάτωση, ιβ) απώλεια ενδιαφέροντος, ιγ) αναποφασιστικότητα, ιδ) αναξιότητα, ιε) απώλεια ενέργειας, ιστ) διαταραχές ύπνου, ιζ) ευερεθιστότητα, ιη) διαταραχές όρεξης, ιθ) δυσκολίες συγκέντρωσης, κ) κούραση και κα) απώλεια ενδιαφέροντος για τη σεξουαλική επαφή
- Beck Youth Inventory II =αποτελείται από 5 κλίμακες μεμονωμένες ή σε συνδυασμό με άλλες

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Αυτές αξιολογούν τα συναισθήματα θυμού, άγχους, κατάθλιψης, διασπαστική συμπεριφορά και εικόνα εαυτού
- --το BVI-II =μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διάφορα πλαίσια όπως σε σχολεία, νοσοκομεία, και δικαστήρια
- ---το πιο διαδεδομένο και δημοφιλές εργαλείο αξιολόγησης της συμπεριφοράς τύπου A είναι το Jenkins Activity Survey =jas=αποτελείται από 52 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και παρέχει συνολική τιμή για τη συμπεριφορά τύπου A καθώς και για 3 υποκλίμακες οι οποίες προέκυψαν από την ανάλυση παραγόντων =ταχύτητα και ανυπομονησία, αφοσίωση στην εργασία, και δύσκολα κατευθυνόμενος/ανταγωνιστικότητα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Το ερωτηματολόγιο το οποίο αξιολογεί το άγχος είναι το State Trait Anxiety Inventory (STAI) (Spielberger 1983)
- ---η κατάσταση άγχους ορίζεται ως ένα παροδικό συναίσθημα έντασης και φόβου σε αγχογόνες – στρεσογόνες καταστάσεις
- ---αποτελείται από 40 ερωτήματα τα οποία αξιολογούν τα δύο είδη άγχους που ήδη αναφέραμε (α) βασικό γνώρισμα συμπεριφοράς τύπου Α παροδικό συναίσθημα έντασης και φόβου & β) ως χαρακτηριστικό προσωπικότητας – βασική τάση του ατόμου να αντιδρά με άγχος σε στρεσογόνες καταστάσεις
- ----τέλος έχουμε το STAXI =αξιολογεί τον θυμό και την εχθρότητα

Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Μειονεκτήματα των ερωτηματολογίων = α) η αντιμετώπιση της προσποίησης/συγκάλυψης είναι η κατασκευή διακριτικών ή κοινωνικά ουδέτερων ερωτημάτων – μια από τις πρώτες τέτοιες κλίμακες που δημιουργήθηκαν είναι η κλίμακα της κοινωνικής αποδοχής του Edwards – άλλες κλίμακες είναι η κλίμακα θετικής Εντύπωσης του California Psychological Inventory & η κλίμακα Κοινωνικής Αποδοχής του Wiggins
- ---η κλίμακα ψεύδους του MMPI περιλαμβάνει ερωτήματα τα οποία διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να απαντηθούν προς μια κοινωνικά αποδεκτή κατεύθυνση μόνο από τα άτομα εκείνα που εκδηλώνουν μια ανάλογη κλίση

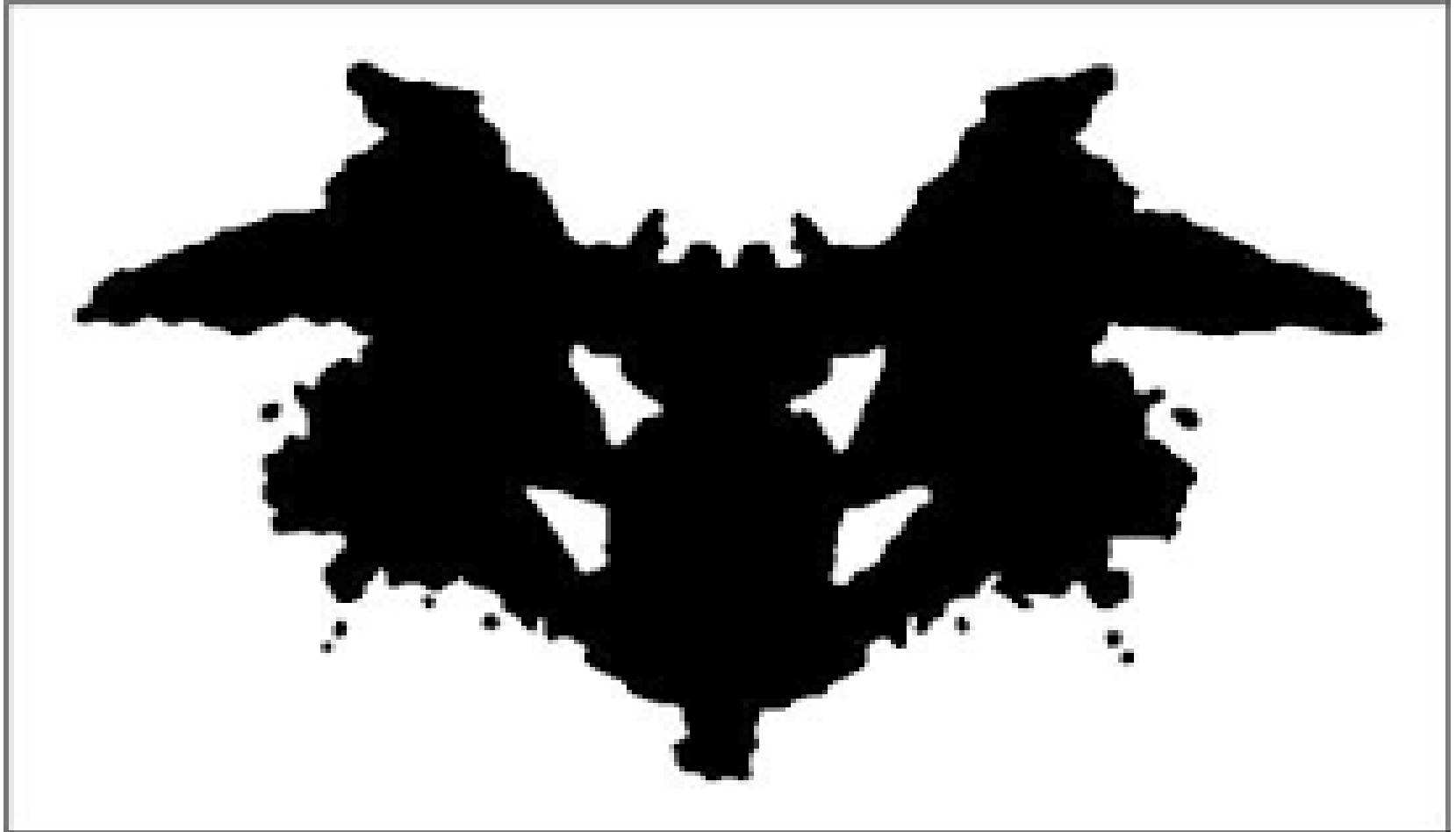
Αξιολόγηση προσωπικότητας

- ---η κλίμακα συχνότητας (F) του MMPI κατασκευάστηκε ειδικά για τον εντοπισμό της προσποίησης και των τυχαίων απαντήσεων
- ---οι δε παραπλανητικές απαντήσεις δεν έχουν αντιμετωπιστεί μέχρι στιγμής με ιδιαίτερο διευκρινιστικό τρόπο

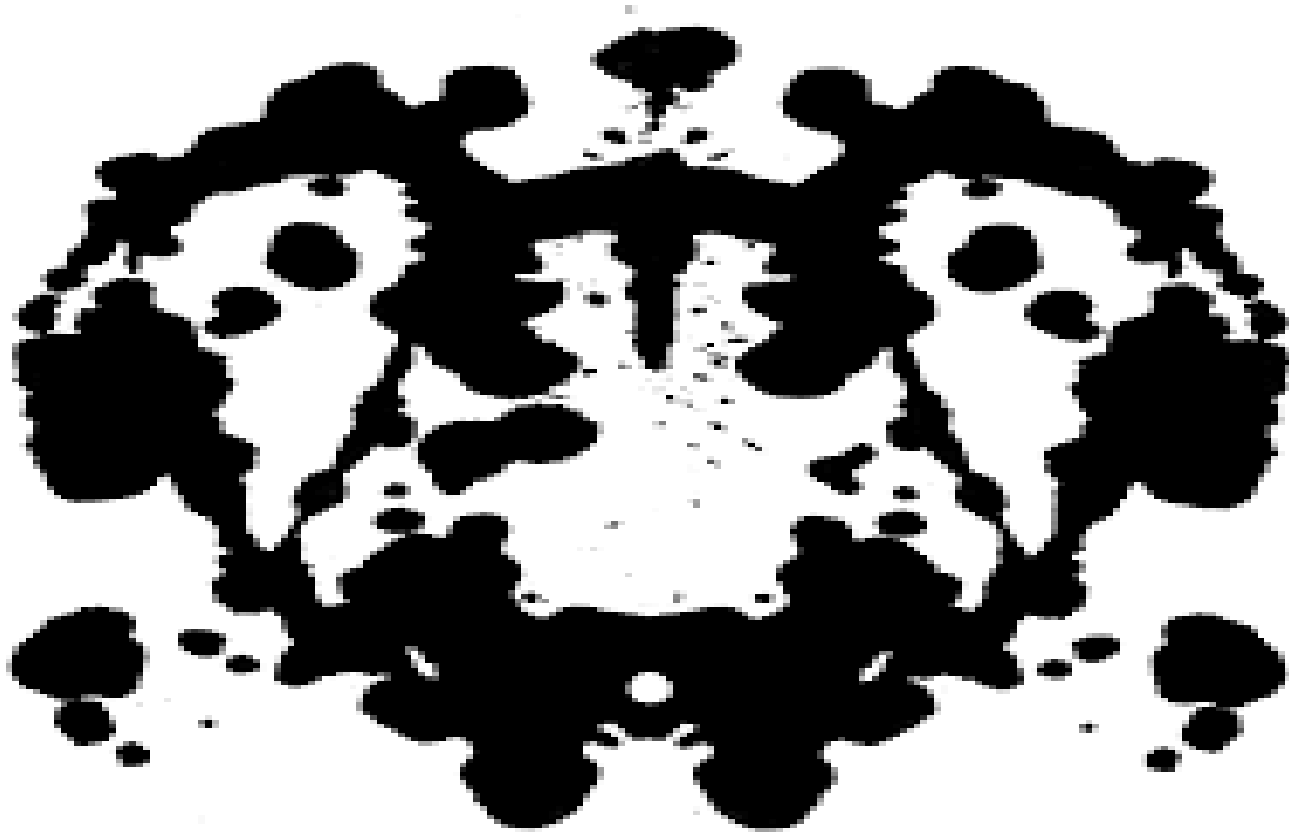
Προβολικές τεχνικές

- Rorschach =ως τεχνική οι κηλίδες μελάνης είχαν χρησιμοποιηθεί αρχικά για την αξιολόγηση της αντίληψης, της δημιουργικής σκέψης και της νοητικής ανάπτυξης
- ---ο Rorschach πρότεινε για πρώτη φορά τη χρήση τους στην αξιολόγηση της προσωπικότητας & τη διάγνωση των συναισθηματικών διαταραχών
- ---πολλοί κλινικοί έχουν αναπτύξει συστήματα αξιολόγησης και βαθμολόγησης –το πιο διαδεδομένο είναι το σύστημα του Exner

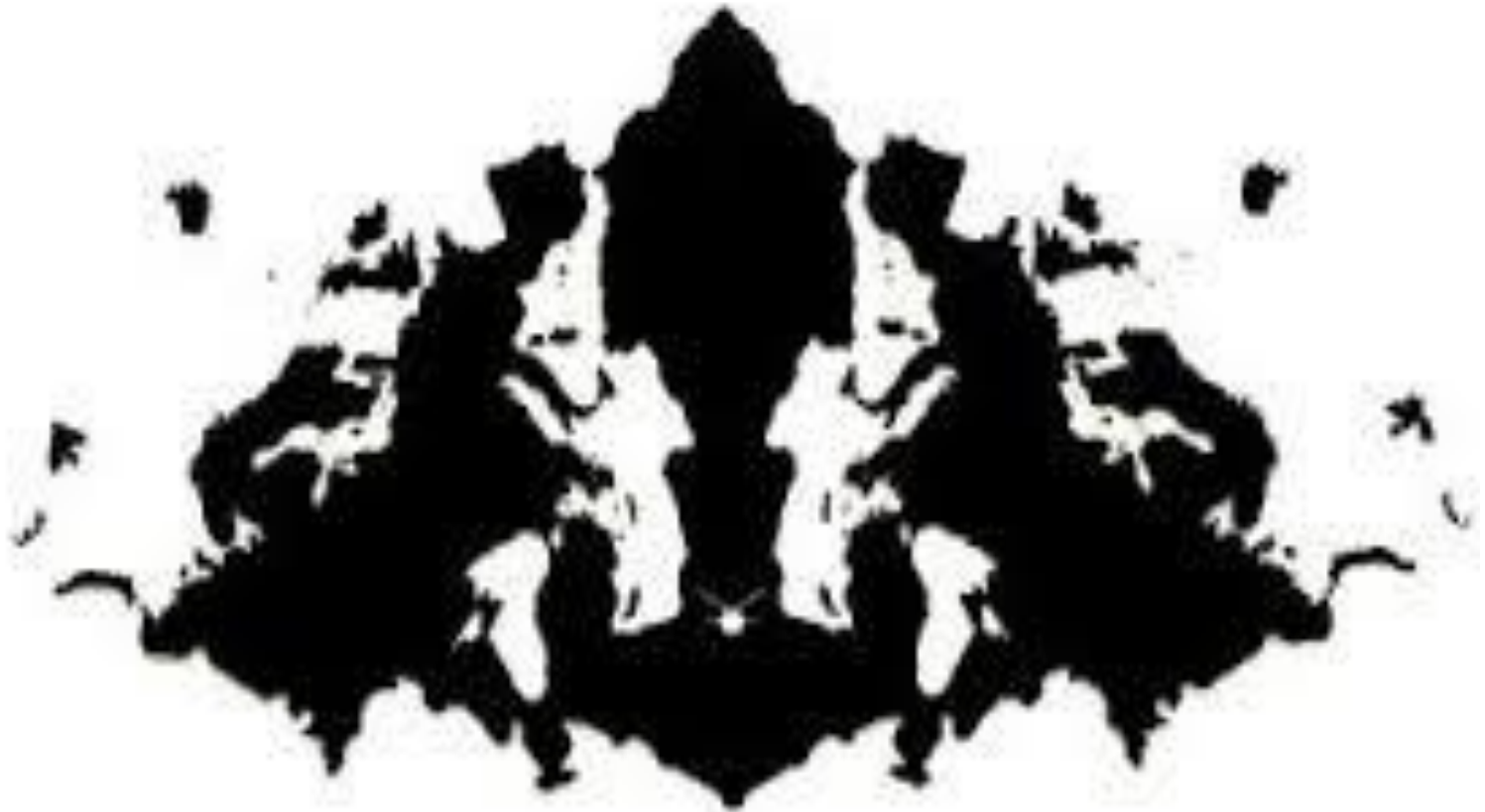
Χωρίς Τίτλο

Χωρίς Τίτλο

Χωρίς Τίτλο

Προβολικές τεχνικές

- ---αποτελείται από 10 κάρτες οι οποίες απεικονίζουν κατά συμμετρικό τρόπο αδόμητα σχέδια κηλίδες
- ---στην 1η φάση των συνειρμών ο εξεταζόμενος καλείται να αναφέρει τι θα μπορούσε να είναι αυτό που απεικονίζεται σε κάθε κάρτα –ο εξεταστής καταγράφει κατά την ακρίβεια τόσο το περιεχόμενο των απαντήσεων όσο και άλλα συμπεριφορικά στοιχεία ή αντιδράσεις του ατόμου (άρνηση, άγχος, διάσπαση προσοχής)
- ----στην 2η φάση τη διευκρινιστική οι κάρτες χορηγούνται για δεύτερη φορά και ο εξεταζόμενος δίνει συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις απαντήσεις της πρώτης φάσης
- Οι απαντήσεις αξιολογούνται βάση 7 στοιχείων

Προβολικές τεχνικές

- Α) θέση = αναφέρεται στο σημείο ή τα σημεία των κηλίδων που το άτομο επέλεξε να σχολιάσει –οι απαντήσεις πιθανόν να βασίζονται στο σύνολο της κηλίδας ή σε μία λεπτομέρεια, σε ένα τμήμα της
- Β) Ορίζουσες =τα στοιχεία εκείνα του σχεδίου στα οποία στηρίχθηκαν οι απαντήσεις όπως περίγραμμα το χρώμα, η φωτοσκίαση και η κίνηση
- Γ) Ποιότητα της αντιλαμβανόμενης μορφής =που εξετάζει την ακρίβεια με την οποία το τμήμα ή το σύνολο της κηλίδας αποδίδεται στην απάντηση του ατόμου (π.χ. αν η απάντηση ενοποιεί περισσότερα σημεία της κηλίδας ονομάζεται συνθετική ενώ αν αναφέρεται σε μόνο ένα σημείο ή στο σύνολο της κηλίδας αξιολογείται ως συνήθης)
- Δ) Περιεχόμενο απαντήσεων =εξετάζει τα πρόσωπα, τα πράγματα ή τις καταστάσεις που αναφέρονται όπως ολόκληρη ανθρώπινη μορφή, ανατομία, τροφές, οικιακά σκεύη, αίμα φωτιά

Προβολικές τεχνικές

- Ε) συχνότητα = αναφέρεται στον αριθμό των σύνηθων απαντήσεων (σε σύγκριση με πρωτόκολλα φυσιολογικών ατόμων) που δίνει το άτομο κατά τη διάρκεια του τεστ –οι σύνηθες απαντήσεις εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα σε ορισμένες κάρτες
- ΣΤ) Οργάνωση των ερεθισμάτων = ο βαθμός στον οποίο ο εξεταζόμενος αντιλαμβάνεται και παρουσιάζει συνθετικά στοιχεία της κηλίδας
- Ζ) Ειδικά στοιχεία = τα οποία περιλαμβάνονται στις απαντήσεις όπως ασυνήθεις λέξεις φράσεις, ή άλλα ιδιαίτερα λεκτικά-εκφραστικά χαρακτηριστικά όπως ασυνάρτητοι συσχετισμοί, αναφορές θανάτου ή επιθετική έρευνα
- ----χρησιμοποιείται σε παιδιά και εφήβους 8-16 ετών –η ιδιαίτερα εδώ ο εξεταστής θα πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά αυτών των ηλικιών –όπως θα πρέπει να γνωρίζει και τις τυπικές απαντήσεις των παιδιών π.χ.

Προβολικές τεχνικές

- Π.χ. τα παιδιά δίνουν λιγότερες και πιο σύντομες απαντήσεις, λιγότερο συνηθισμένες, περισσότερο συνολικές με κύρια ορίζουσα το χρώμα
- TAT & CAT –Thematic apperception test (Henry Murray 1983)= θεματική τεχνική – συνίσταται στην κατασκευή και στην εξιστόρηση ολοκληρωμένων ιστοριών με αρχικό ερέθισμα εικόνες ανθρώπων σε διάφορες καταστάσεις
- ---αρχικά είχε στόχο τη διευκόλυνση του θεραπευόμενου γιατί του έδινε τη δυνατότητα να εκφράσει με εναλλακτικό τρόπο –να προβάλει - τα στοιχεία για την προσωπικότητα και τη συναισθηματική του κατάσταση τα οποία διαφορετικά θα χρειαζόταν μεγάλη προσπάθεια και πολύ χρόνο να αποκαλυφθούν
- ---τα δομικά στοιχεία της προσωπικότητας τα οποία προβάλλονται μέσω της τεχνικής αυτής είναι οι ανάγκες, οι εξωτερικές πιέσεις και τα θέματα

Χωρίς Τίτλο

Χωρίς Τίτλο

Προβολικές τεχνικές

- ---οι ανάγκες ενεργοποιούν γνωστικές και συμπεριφορικές διεργασίες για την ικανοποίηση τους και οι πιέσεις αναφέρονται στις εξωτερικές συνθήκες που επηρεάζουν το άτομο
- ---τα θέματα προκύπτουν από τον συνδυασμό των αναγκών και των εξωτερικών πιέσεων και συνιστούν τον τρόπο με τον οποίο το άτομο χειρίζεται και συμβιβάζει αυτά τα συνήθως αντικρουόμενα χαρακτηριστικά
- ---το τεστ περιλαμβάνει 31 εικόνες =11 για τα δύο φύλα (7 για τα κορίτσια) & (7 για αγόρια) καθώς και μία λευκή κάρτα και για τα δύο φύλα
- Από αυτές ο εξεταστής χορηγεί επιλεκτικά τις δέκα από τις 20

Προβολικές τεχνικές

- ----ο εξεταζόμενος θα πρέπει να φανταστεί την αιτία που οδήγησε στην απεικονιζόμενη κατάσταση, να περιγράψει αυτήν την κατάσταση, να αναφερθεί στις σκέψεις και στα συναισθήματα των εμπλεκομένων προσώπων και να προβεί σε μια εκτίμηση της τελικής έκβασης της κατάστασης
- Μία παραλλαγή της κλίμακας TAT είναι το CAT =προσαρμοσμένο για παιδιά 3-10 ετών =αποτελείται από κάρτες που απεικονίζουν μορφές ζώων
- ---η επιλογή αυτή στηρίχθηκε στην υπόθεση ότι τα παιδιά θα ταυτίζονταν ευκολότερα με τις μορφές των ζώων τις οποίες αντιλαμβάνονται λιγότερα απειλητικές από τις ανθρώπινες
- ---κατασκευάστηκε για να ελέγξει τυπικές ανησυχίες και αντιδράσεις των παιδιών αυτής της ηλικίας όπως τη σχέση με τους γονείς και τα αδέρφια τους, την επιθετικότητα, τις διατροφικές τους συνήθειες το φόβο να μείνουν στο σκοτάδι, τη συμπεριφορά με τον έλεγχο των σφιγκτήρων την αντίληψη του σώματος

Προβολικές τεχνικές

- Η ανάλυση των ιστοριών των παιδιών ανιχνεύει παρόμοια με το TAT στοιχεία που αφορούν =
- ----κυρίως θέμα
- ----κεντρικό ήρωα & αυτοεικόνα
- ----βασικές ανάγκες & παρορμήσεις του ήρωα
- ----την αντίληψη του περιβάλλοντος
- ----την αντίληψη των χαρακτήρων ως υποστηρικτικών ανταγωνιστικών
- ----τις συγκρούσεις
- ----τις ανησυχίες και τους φόβους του παιδιού
- ----τους μηχανισμούς άμυνας που χρησιμοποιεί
- ----την επάρκεια του υπερεγώ του παιδιού (όπως φαίνεται από τις τιμωρίες που προβλέπονται για τις κακές πράξεις)
- ----την επάρκεια του εγώ (όπως φαίνεται από την προσαρμογή των αναγκών στις απαιτήσεις του εγώ)

Προβολικές τεχνικές

- Patte noire =βασίζεται στην ψυχαναλυτική θεώρηση των σταδίων ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης –είναι κατάλληλο για παιδιά ηλικίας 4-10 ετών
- ----οι περιπέτειες του Μαυροποδαράκη εκτυλίσσονται σε μια σειρά δεκαεπτά ασπρόμαυρων εικόνων μη ήρωες μια οικογένεια γουρουνιών –το παιδί ταυτίζεται με τον κεντρικό ήρωα ένα γουρουνάκι με μαύρη κηλίδα στο ποδαράκι και αναλύει τις καταστάσεις που περιγράφονται στις εικόνες μέσα από την οπτική του συγκεκριμένου ήρωα
- ---τα εξεταζόμενα θέματα αφορούν τις σχέσεις με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, το οιδιπόδειο, τη διαμόρφωση του ρόλου του φύλου, την εικόνα του εαυτού, επιθυμίες ανάγκες και φόβους του παιδιού
- ---απο το παιδί ζητείται να περιγράψει την κατάσταση που απεικονίζει κάθε κάρτα να αναφέρει τις απόψεις του, τις σκέψεις, τα συναισθήματα των χαρακτήρων που εμπλέκονται

Προβολικές τεχνικές

- και το πιο σημαντικό να εκτιμήσει την έκβαση της κατάστασης
- ---σε μια από τις εικόνες ο μικρός ήρωας βρίσκεται μπροστά στην νεράιδα η οποία έχει την δύναμη να εκπληρώσει τις επιθυμίες του –με αυτόν τον τρόπο το παιδί μπορεί να εκφράσει τις επιθυμίες του να μιλήσει για τις ανάγκες του, κα για όλα όσα τον προβληματίζουν και θα ήθελε να αλλάξει στον εαυτό του και στο περιβάλλον
- Μύθοι της Luise Duss =απευθύνεται σε παιδιά 3-15 ετών, εξετάζουν θέματα όπως οιδιπόδειο, φόβος ευνουχισμού, προσκόλληση, αυτονόμηση από τους γονείς, η ζήλια προς τα αδέρφια, επιθυμίες και φόβοι
- ---ο τεστ αποτελείται από δέκα ιστορίες τις οποίες το παιδί καλείται να συμπληρώσει ή να ερμηνεύσει με τον δικό του τρόπο
- ---σε κάθε ιστορία το παιδί αναφέρει ποιο από τα πρόσωπα ή τα ζώα προτιμά, ποιο απ' όλα θα ήθελε να είναι το ίδιο και γιατί

Προβολικές τεχνικές

- Τεχνικές σχεδίου = η χρήση τους είναι η αξιολόγηση της προσωπικότητας π.χ. Draw a man (της Goodenough) το οποίο έχει προσαρμοστεί στην Ελλάδα και αποτελεί μέρος του Γιώργας τεστ, και επιτρέπει την αξιολόγηση του επιπέδου ανάπτυξης του παιδιού μέσω ενός ηλικιακά σταθμισμένου συστήματος αξιολόγησης
- Παρόμοια συστήματα αξιολόγησης είναι =
- Σχέδιο σπιτιού - δένδρου –ανθρώπου - (Buck 1948)
- Σχέδιο ανθρώπου –(Machover 1949)
- Σχέδιο οικογένειας σε δράση – (Hulse 1952)
- Σχέδιο Ανθρώπου (Niaglieri 1987)
- Σχέδιο άνδρα-γυναίκας- εαυτού (Koppitz)
- ---ψυχοδυναμική προσέγγιση αφορούν τη συμβολική έκφραση του εσωτερικού κόσμου των παιδιών, της προσωπικότητας του τρόπου με τον οποίο αντιλαμβάνονται διάφορες καταστάσεις & συναισθήματα

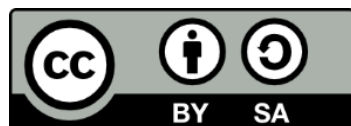
Προβολικές τεχνικές

- ---τα στοιχεία τα οποία αξιολογούνται στα σχέδια των παιδιών είναι η ποιότητα γραμμής, το μέγεθος του σχεδίου, η θέση, η δόμηση του στο χαρτί, η σειρά σχεδίασης μορφών
- ---επίσης πέραν του σχεδιασμού στις τεχνικές αυτές περιλαμβάνονται και κάποιες ερωτήσεις όπως π.χ. το δένδρο είναι γέρικο ή νέο, ποια εποχή του χρόνου είναι, βρίσκεται στο δάσος μόνο του, για το σπίτι ερωτάται από τι είναι χτισμένο, ποιος μένει εκεί, αν υπάρχουν άλλα σπίτια κοντά του -
- - για την οικογένεια ερωτάται ποιες οι ηλικίες των άλλων μελών, τι κάνουν εκείνη τη στιγμή, ποιος είναι πιο καλός αυστηρός, ή χαρούμενος, λυπημένος, ποιόν προτιμά το παιδί

Προβολικές τεχνικές

- Bender Gestalt test =αξιολογεί νευρολογική ωριμότητα –το θεωρητικό υπόβαθρο είναι η μορφολογική θεωρία = οι μορφές γίνονται αντιληπτές ως ενιαία σύνολα και όχι σαν επιμέρους στοιχεία που τις απαρτίζουν
- ---αποτελείται από 9 σχήματα τα οποία ο εξεταζόμενος καλείται να τα αντιγράψει από τις πρότυπες καρτέλες
- ---μετά καλείται να αναπαράγει τα ίδια σχήματα από μνήμης (αξιολόγηση οπτικής μνήμης)
- ---η βαθμολόγηση γίνεται βάση 20 αρχικών κριτηρίων που καθορίζουν τι είναι σφάλμα ή φυσιολογική απόκλιση
- ---για κάθε σφάλμα υπάρχει βαθμός ποινής
- ---σταθμισμένο τεστ –όπου το σύνολο των βαθμών συνιστά την επίδοση του ατόμου (επίσης παρέχει ενδείξεις για διαταραχές όπως νοημοσύνη, σχολική ετοιμότητα, επίδοση εγκεφαλικής βλάβης, συναισθηματικές διαταραχές)

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ